

Тадбиркор миннатдор бўлди

2002 йил 13 декабрда қабул қилинган "Фуқароларнинг муножаатлари тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни талабларининг қатъий бажарилиши устидан прокурорлик назоратини таъминлаш, шунингдек, прокуратура органларида фуқароларнинг ариза, шикоят ва тақлифлари кўриб чиқишида қонунарга тўла риоя қилиниши ўта муҳим аҳамият касб этади.

Я.АБДУРАХМОНОВ,
Паркент туман прокурори ёрдамчиси

олдиндан ҳеч бир ёзма равишда огоҳлантормасдан, савдо дўконининг электр тармоғини узган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 ноябрдаги "Электр энергиясидан фойдаланганлик учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори билан тасдиқланган Низомнинг 18-бандида "...электр энергияси етказиб берилишини чеклаш белгиланган тартибда электр таъминотининг авария бронега, тўлиқ қўйиш эса фақат суд қарорига кўра амалга оширилиши мумкин", — деб қайд этилган бўлиб, туман электр тармоғи корхонаси ходими М.Усмонов томонидан ушбу қарор талаби бузилган.

Шунга кўра, туманда фаолият кўрсатаётган яқка тартибдаги тадбиркор С.Якубовнинг озиқ-овқат савдо дўкони электр тармоғига уланиб, ўз хизмат вазифасини лозим даражада бажармаётган назоратчи-монтер М.Усмоновга нисбатан интизомий жавобгарлик тўғрисида иш қўзғатиш ҳақида қарор қабул қилинган ва ижро этишлик учун туман электр тармоғи маъмуриятига юборилди.

Туман электр тармоғи корхонаси бошқаруви 2013 йил 28 март кунги буйруғига асосан М.Усмоновга ўз ишга совуққонлик билан ёндашгани учун "хайфсан" интизомий жазоси қўлланган.

Туман прокуратурасининг аралашуви билан тадбиркор С.Якубовнинг аризасидаги вазжалар тўлиқ қаноатлантирилган ва ўз навбатида тадбиркор томонидан туман прокуратурасига "миннатдорчилик хати" келиб тушган.

Мансаб... ваколат... Бунинг ҳар ким турлича тушунади. Айримлар ўзларига биланрилган ишончини оқлаб, эл-юртга фойдаси тегадиган катта-катта ишларга бош-қош бўлади, юртимиз равнақига муносиб улуш қўйиш истайди ва ёниб-куялар. Айримлар эса афсуски, мансабларинан фойдаланиб, жиноятга қўла ураллар.

Маҳаллага ибрат бўлиш ўрнига...

Муҳаммадали ҚИРФИЗБОВ,
Наманган вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

Янгиқўрғонлик Салойдин Саримсоқов ҳамда Чортоқ туманида тузилган Абдували Сатторов маҳалланинг ўзига яраша обрў-этиборга, хурматга эга кишилари эди. Шунинг учун уларнинг бирини ишонч билан Янгиқўрғон туманидаги "Оқсув ғовозон" МФЙ раислигига, иккинчисини шу маҳалланинг котиби лавозимига сайлашганди. Бироқ, бу икки кимса ишониб топширилган ваколатдан фойдаланган ҳолда, ўзларининг шахсий манфаатларини кўзлаб, қинғир йўллар билан бойлик орттириш ҳақида бош қотира бошлади. Бу уларнинг жиноят кўчасига бошлаб, ўзгаларнинг ҳақида хиёнат қилишгача олиб борди. Хусусан, икковлон кам таъминланган ва ёш болали оилаларга бериладиган нафақа ва ёрдам пулларини тайинлашда қонуни четлаб, давлат бюджетидан ажратилган кўп миқдордаги маблағларни талон-торож этишди.

С.Саримсоқов ҳамда А.Сатторов тегишли вазирликлар, масъул ташиқлотлар томонидан тасдиқланган ҳуқуқий ҳужжатларда кўрсатилган талабларни бажармай, уларга зид равишда бир неча фуқарога ноқонуний тарзда нафақа ва ёрдам пулларини тайинлаб юборишди. Албатта, уларнинг аксариятини ўз киссаларини ўйлаб амалга оширишди. Зеро, текиндан келган нафақа пулларига эга бўлган айрим шахслар маҳалла раиси ва котибининг ҳам "улуши"ни ташлаб кетишарди.

Прокуратура органлари томонидан ўтказилган текширишларда бу каби гайриқонуний ҳолатлар бир неча бор такрорлангани оқибатида давлат бюджети

ҳисобидан ажратилган 12 млн. 168 минг сўм миқдордаги нафақа пуллари нотўғри тайинлаб, шундан 7 млн. 102 минг сўми талон-торож қилинган аниқланди.

Бу ҳам етмагандек, ҳамтововлар ўз хизмат вазифаларини суиистеъмол қилиб, порахўрликка ҳам қўл уришди. Жумладан, улар икки ёшгача бўлган болаларнинг пулини расмийлаштириб бериш эвазига фуқаро Р.Валиевдан 100 минг сўм миқдорда пора олишди.

Худди шундай ҳолат Поп туманида ҳам аниқланди. Туманининг "Дўстлик" маҳалла фуқаролар йиғини раиси Бургутали Норматов юқоридаги каби нафақа пулларини талон-торож қилиб, оқибатда маҳаллада юзи шувут бўлди.

У белгиланган тартиб-қоидаларга амал қилмай, ўзига ишониб топширилган 2 млн. 261 минг 274 сўм миқдордаги бюджет маблағларидан ноқонуний равишда нафақа пули тайинлаб, 1 млн. 543 минг 397 сўмининг талон-торож қилиб юборди. Шунингдек, Б.Норматов "Дўстлик" МФИда истикомат қилувчи фуқаролар О.Нозимова ҳамда С.Эрматовдан нафақа пули тайинлаб бериш эвазига пора талаб қилди.

Уларнинг қинғир ишлари ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан фош этилди. Қонунибузарларнинг бу жиноятлари жазосиз қолмади. Жиноятчилар суд ҳукмига биноан озоқликдан маҳрум этилдилар.

Бектемир туманида истиқомат қилувчи Арслон Шойимов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) тадбиркорликка қўл урмай, аммо фаолиятини қонунийлаштиришни ҳаёлига ҳам келтирмади. Аксинча, "Давлатга солиқ тўлаб ишлагандан кўра, ўша пулни ёмлаб ишлатадиган одамларга берсам, кўпроқ фойда қиламан", дея фикр қилди.

Қонуний ишласанг, хотиржам бўласан

Агар у соғлом фикрлаганда, яъни давлат бюджетига ундирилган манша шу солиқлар тинч-лигимизни сақлашга, фарзандларининг замонавий илм даргоҳларида таълим олишига, соғлигимизни асрашга ва яна бир қанча омиларга маълум миқдорда хиссасини қўшаётганини англаган бўлар эди. Афсуски, А.Шойимов бунинг тушунишини истамасди. Ўзи яшаётган туманининг Олтинтопган кўчасидан жой топиб, "шлакоблок" ишлаб чиқариб, мижозларга яширинча сота бошлади. У бу хатти-харакатлари билан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 5 августдаги "Пул маблағларининг банктан ташқари муомаласини янада қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг қарори билан тасдиқланган "Ўзбекистон Республикасида чакана савдо қоидалари" талабларини бузиб, назорат қилинмайдиган фойда орттириш мақсадида ёлланма ишчилар хизматидан фойдаланиб, "тадбиркорлик" билан шугулланган. А.Шойимов ушбу

Атҳам БОБОЖОНОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг Тошкент шаҳар бошқармаси бўлим бошлиғи

ноқонуний фаолият давомида 216 млн. 700 минг сўмлик қурилиш маҳсулотини мижозларга пуллаб, 20 млн. сўмдан ортқ назорат қилинмайдиган даромад олган.

Сохта тадбиркор ноқонуний фаолияти билан барака топмади. Қонун ҳимоячилари унинг бундай фаолиятига чек қўйишди. Жиноят ишлари бўйича Бектемир туман суди ишни атирофлича кўриб чиқиб, ҳукм чиқарди. Унга кўра, А.Шойимовга ойлик иш ҳақидан йигирма фоиз давлат даромадига ушлаб қолган ҳолда икки йил муддатга ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди. "Шлакоблок" ишлаб чиқаришда ишлатилган асбоб-ускуналар эса давлат эгаллигига ўтказилди.

Воқеадан ҳулоса қиладиган бўлсак, тадбиркорлик фаолиятининг қонуний ташкил этилган, доимо хотиржам шайлисиз. Қонуний ишлайётган тадбиркорлар эса давлат ҳимоясидан қўқоқланган.

Кўза синган кун

Тадбиркорлик — давр талаби. Бугун юртимизда тадбиркорлик қиламан, деганлар учун кенг имконият ва имтиёзлар яратиб берилмоқда. Улардан оқилонга фойдаланиб, иш фаолиятини қонун асосида ташкил этаётган ишбилармонлар эса жамиятга ўз ўрнини топиб, муваффақиятларга эришмоқдалар. Аммо қонунни четлаб, қинғир йўллар асосида ўз бизнесини бошламоқчи бўлганлар эса бир кун келиб, Абдуаманнон Жуманов каби панд еб қолиши, шубҳасиз

Чироқчи туманининг Хўжаабдужаббор қишлоғида яшовчи А.Жуманов тадбиркорликка қўла урар экан, қонун асосида иш юритишдан кўра, қинғир йўллар билан бўлса-да, кўпроқ фойда олиш ҳақида ўйларди. Туни билан ўйлаётган, ниҳоят ҳаёлига келган фикрдан дили ёришиб кетди. У мўмай пул топшининг "чора"сини топган эди.

Эртаси кун ҳовлисидаги ёрдамчи хўжалик хоналаридан бирини тартибга келтирди. Сўнгра танишларидан сўраб-суриштириб, ҳувоз ускунаси ва ёғ ишлаб чиқариш учун зарур бўлган жиҳозларни сотиб олди. Ўйлаган режаси ҳамирдан қил суғургандек силлик кечаётганидан мамнун бўлган "тадбиркор" тезда маҳсулот ишлаб чиқариш тарафдаги тушди. Қаловини топсанг, қор ҳам ёнади, деганлари рост экан. Яширинча қўлбола "мини технология"ни ишга туширишга шай қилган Абдуаманнон хомашэ масаласида

ўзи каби ҳаромдан ҳазар қилмайдиган чигитфуруш "тадбиркор"ларга суянди. Кўп ўтмай иши юришиб, ўйлаганидан ҳам кўпроқ фойда кўра бошлади. А.Жуманов бундан беҳад мамнун эди. Гарчи ишлаб чиқараётган маҳсулотни истеъмолга яроқсиз эканлиги, ундаги кислота ва совун миқдори белгиланган мейёрдан юқори, инсон ҳаёти ва соғлиғи учун жиддий хавф туғдиришини яши билса-да, нафс балоси устунлик қилиб, қинғир ишнинг давом эттираверди.

Истеъмолга яроқсиз чигит ёғи ва кунжара ишлаб чиқариш, сотиш орқали мўмай даромад топаётган А.Жуманов "кўза кунда эмас, кунда си-нади", деган нақлнинг маъносини англаб етганида, аллақачон "ғишт қолипдан кўчган эди".

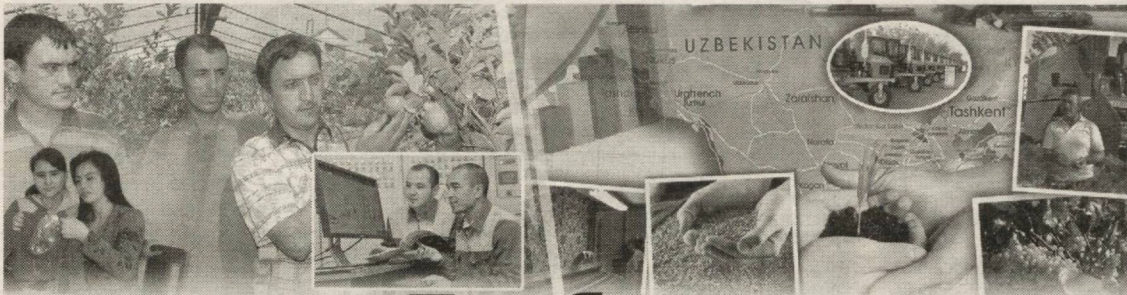
СВОЖЖДЛҚК департаментининг Чироқчи туман бўлими ҳамда бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ҳамкорлигида А.Жумановнинг яшаш

Файрат АЛИКУЛОВ,
СВОЖЖДЛҚК департаментининг Чироқчи туман бўлими бошлиғи

ҳовлиси кўздан кечирилганда, унинг "тадбиркорлик" фаолияти нимага асослангани ошқор бўлди. Текширувда унинг уйдан қўлбола ҳувоз мосламаси ва эҳтиёт қисмлари, 360 килограмм чигит, 100 литр истеъмолга яроқсиз ёғ ва 510 килограмм сифатсиз кунжара маҳсулоти, жами 1 млн. 828 минг сўмлик ашёлар ҳужжатлаштирилди. Олиб борилган суриштирув ва тергов натижасида А.Жуманов айбига иқдор бўлди.

Жиноят ишлари бўйича Чироқчи туман судида А.Жумановнинг ноқонуний фаолияти кўриб чиқилди. У Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддасига асосан айбдор, деб топилди ва қилмишига яраша жазосини оладиган бўлди.

А.Жумановнинг гайриқонуний тадбиркорлиги ўзига анча-мунча ташвиш келтириши баробарлида, эл-юрт олдидан мисқоллаб йиққан обрўсига ҳам пугур етказди. Агар у ишбилармон ва тадбиркорлар учун яратилаётган имкониятлардан тўғри фойдаланиб, ҳалол йўл билан ўз бизнесини бошлаганида эди, маҳалладошлари олдидан мулазим бўлиб ўтирмас эди. Зеро, тадбиркорлик қонуний бўлсагина кўзланган самарани беради.

Маълумки, "Прокуратура тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг янги таҳририда қабул қилиниши билан жамиятга қонун устуворлигини таъминлашга сафарбар этилган прокуратура органларининг масъулияти янада оширилди. Шунингдек, прокуратуранинг ҳуқуқни ҳимоя қилиш функциялари ҳам кучайтирилиб, шу мақсадда қонунга махсус боб киритилиши ва унда фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини бевосита ҳимоя қилиш ҳамда бу борада қонунларга риоя этилиши устидан назорат қилиш ваколатлари ўз ифодасини топди.

Бундан ташқари, иқтисодийётимизнинг асосий таянчларидан бири ҳисобланган тадбиркорлик фаолияти, биринчи гада, тадбиркорлар, кичик ва ўрта бизнес ҳамда хусусий сектор вакилларининг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларнинг самарали фаолият юритишига тўқсонлик қилаётган муаммоларни бартараф этиш масаласи ҳам прокуратура органларига алоҳида масъулият юклайди.

Ана шундай масъулиятни вазифани бажаришда Мирзо Улуғбек туман прокуратураси органлари томонидан ҳам муайян ишлар амалга ошириб келинмоқда. Бунда асосий эътибор қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш, жиноятчилик ҳамда ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишга қаратилган бўлиб, бу борадаги барча ишларимиз амалдаги қонунлар, Ўзбекистон

Тадбиркорлар манфаати йўлида

Республикаси Президентининг Фармон ва Қарорлари ҳамда Бош прокурорнинг буйруқлари асосида ташкил этилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикасининг "Тадбиркорлик фаолиятининг кафолатлари тўғрисида"ги (янги таҳрири) Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 14 июндаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги, 2011 йил 4 апрелдаги "Тадбиркорлик субъектларини текширишлари янада қисқартириш ва улар фаолиятини назорат қилишни ташкил этиш тизимини такомиллаштириш бора-бор қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги, 2012 йил 18 июлдаги "Ишбилармонлик муҳитини янада тубдан яхшилаш ва тадбиркорликка янада кенг эркинлик бериш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонлари, 2011 йил 9 февралдаги "Тадбиркорлик субъектлари томонидан тақдим этиладиган ҳисобот тизимини такомиллаштириш ва уни ноқонуний талаб этганлик учун жавобгарликни кучайтириш тўғрисида"ги Қарори ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2011 йил 9 февралдаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилишга қаратилган қонунлар ихроси устидан про-

курор назоратини кучайтириш тўғрисида"ги буйруғи талабларидан келиб чиқадиган вазифалар юзасидан амалга оширилган ишлар доимий равишда таҳлил этиб боришмоқда.

Туманда 2013 йилнинг 1 март ҳолатига 9840 та тадбиркорлик субъектлари рўйхатдан ўтган бўлиб, шулардан ҳозирда фаолият кўрсатаётганлари сони 7290 тани, фаолият кўрсатмаётганлари эса 2550 тани ташкил этади. Шунингдек, 1465 та яққа тартибдаги тадбиркорлар, 740 та хусусий корхона, 2511 та масъулият чекланган жамият ҳамда 310 та қўшма корхона ҳам фаолият юритмоқда.

Жорий йилнинг 3 ойда маҳаллий ҳокимликнинг тадбиркорлик субъектлари фаолияти билан боғлиқ 3 та давлат бошқарув органларининг 2 та ҳамда назорат-текширув органларининг тадбиркорликка доир 2 та норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек, 80 та маъмурий жавобгарликка тортиш ҳақидаги 25 та молиявий санкция қўллаш ҳақидаги қарорлари ўрганилиб, 5 та ноқонуний қарорларга протест қиритилган ва қаноатлантирилган.

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, янги иш ўринлари яратилишига қўмаклашиш бўйича доимий ишловчи комиссия томонидан Ўзбекистон Республикаси Ва-

Абдуқаҳор ТҮХТАБОВЕВ,
Мирзо Улуғбек туман прокурори

зирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари ихросини таъминлаш мақсадида кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектлари иштирокида туман ҳокимлиги биносида ҳар ойнинг охиридаги жума кунлари "Очик эшиклар кунини", деб номланган йиғилишлар ўтказиб келинмоқда.

Бундан ташқари, туман прокуратураси томонидан ўтган даврда ўтказилган 6 та учрашувда 245 нафар тадбиркор қатнашиб, 2 нафар тадбиркорга кредит олишда амалий ёрдам кўрсатилди. 50 нафарига ҳуқуқий маслаҳатлар берилиб, 13 нафарининг руҳсатномаларини расмийлаштириш масаласи ҳал этилди. Туман ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда ўтказилаётган мазкур учрашувларда, шунингдек, тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ бўлган қонунийликка ўзгартиришлар киритиш бўйича кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларидан таклифлар олиниб, мунтазам ўрганиб боришмоқда.

ДСИ томонидан яққа тартибдаги тадбиркорлар билан кооперацияни кенгайтиришга алоҳида аҳамият бериб келинмоқда, яъни бугунги кунда йирик яққа тартибдаги тадбиркорлар

билан касаначилар ўртасида кооперация алоқаларининг мустаҳкамлашига зарур шарт-шароитлар яратиш ишлари олиб боришмоқда. Шунингдек, хусусий тадбиркорлик субъектлари фаолиятининг жадал ривожланиши ҳамда эркин фаолият кўрсатиши учун яратилаётган шарт-шароитларни ўрганиб, таҳлил қилиб бориш хусусида мутасадди раҳбарларга кўрсатмалар берилган. Ўтказилган йиғилишларда туман ҳудудида фаолият олиб борувчи кичик бизнес ва тадбиркорлик субъектларининг муурожаатлари ҳам кўриб чиқилган.

Шу билан биргаликда, фаолият юритаётган айрим ҳўжалик юритувчи субъектлар ва хусусий корхоналарнинг мутасадди вакиллариغا ишчи гуруҳ аъзолари томонидан иқтисодий ночор, зарар қўриб ишлаётган, паст рентабелли, кам қувватли корхоналарнинг фаолиятини тиклаш ва тугатиш юзасидан тавсия ва тушунтиришлар берилди.

Маҳаллий ҳокимлик, бошқарув ва назорат-текширув органлари томонидан тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ қабул қилинаётган қарорлар, фармойишлар ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қонунийлиги ўрганилиб боришмоқда. Бунда айниқса, тадбиркорларнинг иқтисодий эркинлигини чеклаш билан боғлиқ ҳужжатларга алоҳида эътибор қаратилган.

Ҳозирда назорат-текширув идораларининг тадбиркорлик субъектлари фаолиятини текшириш натижаларига кўра қўлланилган ҳуқуқий таъсир чоралари ва молиявий санкцияларнинг қонунийлиги туман прокуратураси томонидан ўрганилмоқда ва аниқланган қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан мансабдор шахсларга нисбатан прокурор назорати ҳужжатлари қўлланилиши таъминланмоқда.

Туманда рўйхатдан ўтган ва айрим сабаблар билан фаолият кўрсатмаётган тадбиркорлик субъектлари, шу жумладан, кичик бизнес, қўшма ва чет эл корхоналарининг фаолият кўрсатмасликлари сабаблари туман ҳокимлиги мутасадди ходимлари билан ҳамкорликда ўрганилиб, уларнинг фаолиятини тиклаш чораларини кўришда амалий ёрдам берилмоқда.

Қонунни бузган жазосиз қолмайди

Маълумки, жаҳондаги ривожланган давлатлар тарихига назар ташласак, улар бу даражага эришиш учун аввало, ишнинг қўзини билладиган кишиларнинг эмин-эркин фаолият кўрсатиши учун шартин яратиб берганлигига гувоҳ бўламиз. Бугун "Европа иқтисодийнинг локомотиви" дея таърифланадиган Германия, мамлакатимизнинг Осиёдаги стратегик ҳамкорлари ҳисобланадиган Япония ва Жанубий Корея бунга яққол мисоллар.

Мустақилликка эришганимиздан сўнг Юртбошимиз Ислам Каримов раҳнамолигида республикамиз ҳам шундай давлатлар сафига қўшилиш, аҳоли учун муносиб турмуш шароитини яратишни мақсад қилган. Яъни бугунги кунда мамлакатимизда тараққиётнинг етакчи кучи сифатида эътироф этилган тадбиркорликни жадал ривожлантириш, кичик ва ўрта бизнес вакилларининг эркин фаолият кўрсатишини таъминлаш бўйича мустаҳкам ҳуқуқий база яратилган.

СВОЖДЛКК департаменти ва унинг ҳудудий органларининг асосий вазифаси ҳам соҳадаги ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, тадбиркорларнинг фаолиятига ҳар қандай ноқонуний аралашувларга барҳам бериш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклашга қўмаклашиш ҳисобланади.

Шу ўринда мисолларга эътиборингизни қаратмоқчи эдик. Нукуслик Май-

рамбой Қорамуллаев ҳам бошқалар қатори тадбиркор бўлмоқчи эди. Бунча қарангки, у ўзича давлат рўйхатидан ўтмасдан, ҳеч қандай ҳўжжасиз конфет ва кондитер маҳсулотларини ишлаб чиқара бошлади. Лекин бу узоққа қўзилмай, унинг бундай сохта фаолиятига чек қўйилди. "Тадбиркор" билан сўхбатлашганимизда у қонунлардан беҳабар эканлигини айтди. Ходимларимиз унга амалий ёрдам берди. Ҳозир у "Қорамуллаев Майрамбой" номли масъулият чекланган жамият ташкил этиб, фаолияти қонунийлаштирилди. М.Қорамуллаевга ўжасдан яна 3 нафар фуқаро ана шундай қўмақдан баҳраманд бўлди.

Текширувларимиз давомида баъзан ўзи мансабдор шахс бўла туриб, онгли равишда ваколатини суиистеъмол қилаётган шахслар ҳам учрайди. "Микрокредитбанк"нинг Амурарё тумани бўлимида худди шундай ҳолатга дуч келдик. Филиал мансабдор шахслари мансаб ваколатларини кўр-кўрона бу-

зиб, "Султонбек Сапарбоев" МЧЖ раҳбарининг руҳсатсиз унинг ҳисоб рақамидаги пулларни айлантириб, жамиятга қўшимча 4,5 миллион сўм солиқларнинг асоссиз равишда ҳисобланишига ва тўланишига йўл қўйганлар. Яна МЧЖнинг 20,4 миллион сўм пул маблағларини ўзлаштириш йўли билан талон-тороҳ қилиб юборилган.

Ёшларимиз таълим олиб, етук мутахассис бўлиб етишишлари учун давлатимиз томонидан барча шарт-шароитлар яратилган. Лекин баъзи Олий ва ўрта махсус билим юрталарида учраётган порахўрлик ва тамағирлик ҳолатлари киши дилини хира қилади. Жумладан, бошқармамиз ва Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси Ходимлари билан ҳамкорликда фуқаро Е.Шиховнинг берган аризаси асосида ўтказилган тадбирда Тошкент педиатрия тиббиёт институтини Нукус филиалининг ассистенти З.Ажиева ушбу олийгоҳнинг 7-курс талабаси П.Ғулимбетовдан имтиҳондан ўтказиб бериш эвазига талабхондан пул йиғиб беришни талаб қилиб, хизмат хонасида 2 млн. 400 минг сўм пулни пора тариқасида олган вақтда ушланди.

Тахиятош энергетика касб-ҳунар коллежи қабул комиссияси котиби К.Карманбоева ҳам фуқаро А.Амантагановнинг қизини "Ўқишга киритиб бера-

Жанабой ШОНИЁЗОВ,
СВОЖДЛКК департаментининг
Қорақалпоғистон Республикаси
бошқармаси бошлиғи вазифасини
бажарувчи
Нуриддин ОКНАЗАРОВ,
«Huquq»

ман", деб 100 минг сўм пора олаётганда қўлга тушди.

Чет эл валюталарини ноқонуний муомалага киритиш ҳолатлари бўйича олиб борилган тезкор ҳаракатларда 52 та ҳуқуқбузарлик ҳолатлари аниқланиб, 18 та жиноят, 34 та маъмурий ҳуқуқбузарликка доир ишлар қўзғатилди. Ҳуқуқбузарлардан жами 42 минг 466 АҚШ доллари, 321 минг 360 Россия рубли, 4,6 млн. қозоқ тенгеси, 67 млн. сўм пул ашёвий далил сифатида олинди.

Шунингдек, қўлбола ишлаб чиқарилаётган спиртли ичимликлар юзасидан 15 та жиноят фош этилиб, 97,8 млн. сўмлик алкоғолли маҳсулотлар олиб қўйилди. 47 та яширин цехлар фаолиятига чек қўйди. Ҳуқуқбузарлардан олиб қўйилган 133,5 млн. сўмлик товар ва ускуналар давлат ҳисобига ўтказилди.

Юқоридаги барча ҳолатлар бўйича айбдорлар жавобгарликка тортилиб, тегишли жазоларини олишди.

Алоҳида эътибор қаратилмоқда

Бугун мамолакатимизда иқтисодиёт тармоқларини модернизация қилиш, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш, шунингдек, истиқболли дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш билан бирга соҳада замонавий технология имкониятлардан кенг фойдаланишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу ўз ўрнида иқтисодиётимизнинг ривожланишига, аҳоли турмуш даражасининг янада юксалишига замин яратаятир.

Ана шу жиҳатларни инобатга олган ҳолда Оҳангарон туман прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг кафолатлари тўғрисида"ги ва "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида"ги Қонунилар ҳамда Президентимизнинг бу борадаги Фармонлари, шунингдек, Бош прокурорнинг соҳавий буйруқлари ижросини таъминлаш юзасидан қатор назорат тадбирлари ўтказилиб келинмоқда. Ушбу назорат тадбирлари тадбиркорлик субъектларини химоя қилиш, уларнинг фаолиятига тўқилма қилаётган муаммоларини бартараф қилиш каби масалаларга эътибор қаратилляпти. Хусусан, жорий йилнинг ўтган даврида туман ҳудудида фаолият кўрсатаётган тадбиркорлик ва кичик бизнес субъектлари билан мунтазам равишда семинар машғулоти ўтказилиб, унда туман прокуратураси, ички ишлар бўлими, туман ҳокимлигининг бевосита тадбиркорлик субъектлари билан ишловчи бўлимлари, банк бошқарувчилари, назорат идоралари ва бошқа ташкилотлар

раҳбарлари иштирок этмоқда. Улар тадбиркорлик субъектларига соҳага оид қонунчилик, бу борада яратилган имтиёз ва афзалликлар хусусида афрофлича маълумот бериб келмоқдалар.

Шу билан бирга, туман прокуратурасининг ишонч телефони кўрсатилган эълонлар тумандаги тижорат банклари, назорат идоралари ҳамда бошқа ташкилотларда ҳам ташкил этилган бўлиб, қолаверса, мазкур ташкилотларда тадбиркорларга қулайлик яратиш мақсадида тегишли рухсатнома, хулоса ва бошқа ҳужжатларни олишда қандай ҳужжатлар тақдим қилиниши хусусидаги тадбиркорлар бурчлари ташкил қилинган.

Бундан ташқари, турли сабаблар билан фаолиятини тўхтатган тадбиркорлик субъектларини қайта иш бошлашларига кўмаклашишга қатъа эътибор қаратилмоқда. Бу борада жорий йилда 5 та фаолият тўхтатган ҳужжатли юришчи субъектлар туман прокуратурасининг аралашуви билан қайта иш бошладилар. Уларда ташкил этилган 30 та иш ўрнининг ташкил этилганлиги эса яна бир ютуқ бўлди.

Шунингдек, туман прокуратураси томонидан тадбиркорлик субъектларига назорат идоралари қўллаган қарорларнинг қонунчилиги ҳам афрофлича ўрганилиб борилмоқда. Ана шундай ўрганишларда туман Статистика бўлими бошлиғи томонидан 2012 йил 25 декабрь куни 41-сонли қарор билан "Бек ким инвест" МЧЖ раҳбари А.Деҳқоновга нисбатан Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 215-моддаси 1-қисми билан мазмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида иш қўзғатилган. Бунга биноан, А.Деҳқоновга энг кам ойлик иш ҳақининг етти баравари миқдорда жарима қўлланилади. Ушбу қарорнинг ноқонунийлиги аниқланиб, протест келтириш йўли билан бекор қилинди. Яна бир мисол, Бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази Давлат меҳнат ҳуқуқи инспектори томонидан "Гули лола" хусусий корхонага шисобчиси Д.Юлдашевга нисбатан Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 229-моддаси билан мазмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисида иш қўзғатилиб, энг кам ойлик иш ҳақининг уч баравари миқдорда жарима қўлланилган. Мазкур қарор ноқонунийлиги боис унга нисбатан протест келтирилиб, бекор қилинди.

Юқорида қайд этилган қонунлар ижроси юзасидан ўтказилган текширишлар давомида туман ҳокими томонидан тадбиркорлик субъектларининг ҳуқуқларини тек-

ловчи ноқонуний қарор ва фармойишлар қабул қилинганлиги аниқланиб, уларни бекор қилиш хусусида протест келтирилди. Мисол учун, туман ҳокимининг 2012 йил 9 ноябрдаги "Бирлик қишлоқ фуқаролар йиғини ҳудудида намунавий лойиҳалар асосида қурилаётган уй-жойларда қурилиш ишларини жадаллаштириш тўғрисида"ги қарорини олсак. Унинг 1-бандида қайд этилган ҳудудда қурилаётган 38 та уй-жойларнинг ҳар бирига 50 нафардан, жами 1900 нафар ишчи кучи жалб этилиши кўрсатилган. 2-банди билан тасдиқланган иловада қурилишга жалб этилиши белгиланган ҳодимларнинг корхоналар кесимидаги тақсими кўрсатилади. Унга кўра, тадбиркорлик субъектлари ҳисобланган "Европа классик", "Темир ота", "Анхор", "Роҳат фаввораси" каби хусусий корхоналарга 30 нафардан, "Оҳангаронцемент" ва "Оҳангароншифер" ОАЖларга жами 400 нафар ишчи билан таъминлаш вазифаси юклатилган. Ушбу қарор бир неча қонун талабига зид бўлганлиги сабабли, туман прокуратураси томонидан бекор қилиш хусусида протест келтирилди.

Туман ҳокимининг 2013 йил 1 февралдаги "Туманда темир-терсак, қора металллар чикиндиларини 2013 йил 1-чорагида тайёрлаш ва топшириш тўғрисида"ги фармойиши эса қисман қонун талабларига мос келмаслиги аниқ-

Абдураим АБДУНАБИЕВ,
Оҳангарон туман прокурори

ланиб, туман прокуратураси томонидан фармойиши қисман бекор қилиш хусусида протест келтирилди. Бундан ташқари, туман прокуратурасида ташкил этилган "007" рақамли ишонч телефони тадбиркорлик субъектлари томонидан қилинган мурожаатларнинг ҳам зудлик билан қонуний қўриб чиқилиши таъминланиб келинмоқда. Жумладан, "Кео сунг текстил" МЧЖ кўринишидаги хорижий корхона бош ҳисобчиси Е.Цойнинг корхона электр тармоғидан узиб қўйилганлигидан норози бўлиб қилган мурожаати туман прокуратураси томонидан ўрганилиб, корхонанинг электр тармоғига шу кунга қайта уланиши таъминланишида амалий ёрдам кўрсатилди.

Шу ўринда айтиш жоизки, туманимизда ана шундай хорижий корхоналар ва хорижий инвестиция иштирокидаги корхоналар сони 33 тани ташкил этади. Туман прокуратураси томонидан бу борадаги қонун ва қонуности ҳужжатлари ижроси ҳам қатъий назоратга олинди, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, бошқарув ёки назорат органлари томонидан уларнинг фаолиятига ноқонуний аралашуш ёхуд улар фаолиятини ноқонуний текшириш ҳолатларига йўл қўйилмаслигига алоҳида эътибор берилаятир.

Аср вабосига қарши биргалликда курашайлик

XXI аср бошига келиб инсоният тақдирини, унинг тараққиётига, равангига таҳдид солаётган гиёҳвандликка қарши курашишга нафақат юртимизда, балки бутун дунёда алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шундай бўлса-да, ҳар йили бу иллатдан минглаб кишилар қурбон бўлмоқда. Бу офат жамият ривожланиши, давлатлар, минтақалар ва инсоният цивилизациясининг тараққиётига жиддий таҳдид солмақда ва муаххис оқибатларни келтириб чиқармоқда.

Навоий вилоят ҳуқуқни муҳофаз қилувчи идоралар томонидан 2013 йилнинг биринчи чорагида гиёҳванд моддаларни етиштириш, тайёрлаш, сақлаш ва ўтказишнинг олдини олиш борасида амалга оширилган профилактик ишлар ҳамда бу борадаги прокуратура назорати аҳоли ўрганилганда, жорий йилнинг биринчи чорагида гиёҳванд моддаларнинг ноқонуний айланмаси билан боғлиқ 20 та ҳолат аниқланиб, уларнинг барчаси бўйича жиноят ишлари қўзғатилган. Жумладан, 2013 йил 22 март куни Навоий вилояти ИИБ тезкор ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда, Кармана тумани ҳудудида жойлашган "Самарқанд" ИПХ масканида "Самарқанд-Навоий" йўналиши бўйича ҳаракатланаётган фуқаро И.Саидалиев бошқарувида бўлган автомашина тўхтатилиб, кўздан кеңиртилганда, унинг орқа ўриндиғида йўлуви сифатида келатган Д.Исмаиловдан па-

кетга қадоқланган 45,73 грамм "марижуана" гиёҳвандлик воситаси топилиб, ашёвий далил сифатида тегишли тартибда расмийлаштириб олинган. Шунингдек, 2013 йил 5 январь куни Қизилтепа туман ИИБ ходимлари томонидан ўтказилган назорат жараёнида, фуқаро Т.Махмудов шериги А.Қурбонов билан олдиндан жиноий тил бириктириб, гиёҳвандлик воситасини ўтказиш мақсадида Қизилтепа тумани, Нодирабегим кўчаси 23-уйда яшовчи фуқаро Б.Юсуповдан 50 минг сўм пулга 2 дона гургут қўтиларига солинган "марижуана" гиёҳвандлик воситасини сотиб олиб, "Али" исмли шахсга 100 минг сўмга сотган вақтда ушланган.

Юқорида қайд этилган жиноий ҳаракатларга нисбатан жиноят ишлари қўзғатилиб, жазо муқаррарлиги таъминланган.

Тезкор-тергов тадбирлари натижасида, жиноятчилардан ноқонуний муомалада бўлган жами 31 кг. 681,35 грамм, шу жумладан, 339,20 грамм "героин", 1 кг. 453,21 грамм "опий", 9 кг. 234,377 грамм "марижуана", 10 грамм "гашиш" ва 21 кг. 234,81 грамм "кўкнор" гиёҳвандлик воситалари олиб қўйилган ва тегишли тартибда йўқ қилинган.

Гиёҳвандлик билан боғлиқ жиноят ишларининг тергов жараёни прокуратура томонидан назоратга олинди, 2013 йилнинг биринчи чорагида шу туркумдаги жиноятларнинг келиб чиқиш манбаларини аниқлашга қаратилган жами 5 та ёзма кўрсатмалар берилиб, аксарият ҳолатларда наркотик моддалар манбаси аниқланишига эришилган.

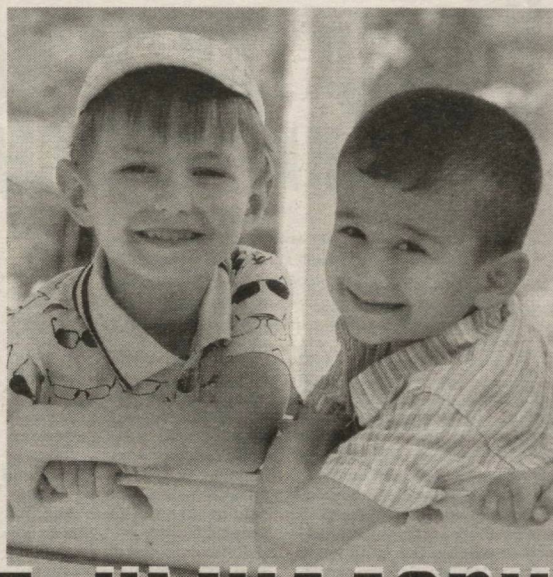
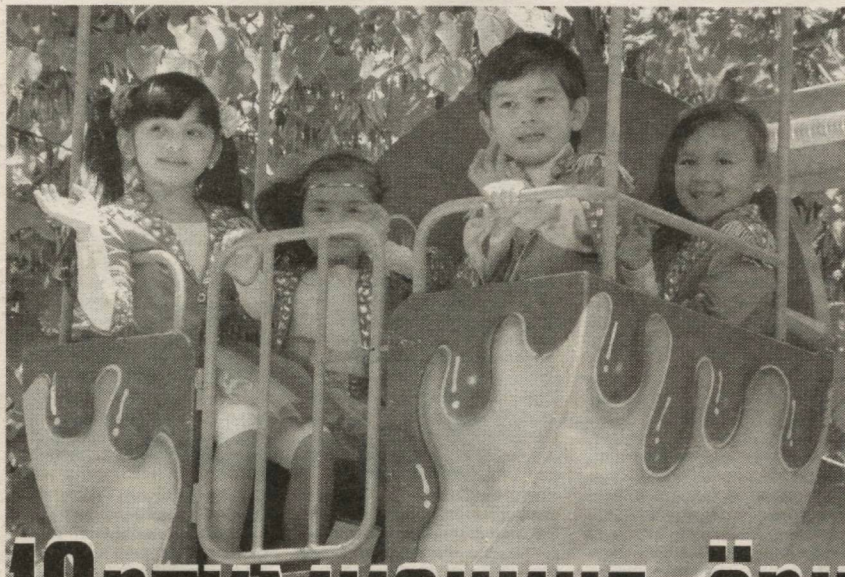
Нодир АЗИМОВ,
Навоий вилоят прокуратурининг
биринчи ўринбосари

Вилоят судлари томонидан гиёҳвандлик билан боғлиқ 4 та жиноят иши 8 нафар шахсга нисбатан қўрилиб, барча ишлар юзасидан судларнинг айблов ҳужмлари чиқарилган.

Судда қўрилган 2 та жиноят иши бўйича 6 нафар шахсга озодликдан маҳрум қилиш, бир нафарига ахлоқ тузатиш иши ва яна бир нафар шахсга жарима жазолари тайинланган. Шунингдек, вилоят миқёсида ҳуқуқни муҳофаз қилувчи идоралар билан ҳамкорликда гиёҳванд моддаларини олиб келиниши, тарқатилиши, ўстирилиши ва истеъмол қилиш билан боғлиқ бўлган жиноятларнинг олдини олиш ҳамда гиёҳвандликка мубтало бўлган шахслар билан олиб бориладиган профилактик ишларни ривожлантириш борасида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирининг 2013 йил 9 январдаги кўрсатмасига асосан 2013 йил 1 февралдан 1 мартга қадар вилоят ҳудудида "Ёшлар орасида наркотик моддаларни тарқатилишига қарши кураш олийги" тезкор профилактик тадбири ўтказилиб, бунда асосий эътибор гиёҳвандлик воситаларининг вилоят ҳудудида қўриб келинишини олдини олиш, аҳоли ўртасида, айниқса, олий ўқув юртлири, коллежлар, академик лицей талабалари, мактаб ўқувчилари орасида тарқатилишининг олдини олишга қаратилган.

Бундан ташқари, вилоят прокуратураси томонидан ҳудудда гиёҳвандликка қарши курашиш ва унинг олдини олиш борасида бир қатор ҳуқуқий тарғибот ва профилактик тадбирлар ўтказилиб келинмоқда. Жумладан, вилоят прокуратураси, ички ишлар, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими бошқармалари томонидан вилоят ҳокимлиги, "Маҳалла" ҳайрия жамоат фонди ҳамда "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати билан ўзаро ҳамкорликда таълим муассасаларида 221 марта учрашувлар ўтказилган.

Шунингдек, бу борада оммавий ахборот воситалари имкониятларидан кенг фойдаланилиб, вилоят телевидениеларида, радио, марказий ва маҳаллий матбуотда чиқишлар қилинмоқда. Ёшлар ўртасида гиёҳвандлик тарқалишининг олдини олиш мақсадида оммавий ахборот воситаларида "Гиёҳвандлик аср вабоси", "Гиёҳвандлик умр заволи", "Биз гиёҳвандликка қаршимиз", "Гиёҳвандлик ва унинг салбий оқибатлари" мавзуларида чиқишлар қилиниб, прокуратура ва ИИБ ходимлари томонидан вилоят ҳудудидаги 379 та мактаб ўқувчилари, 25 та коллеж ва 2 та институт талабалари ўртасида гиёҳвандликнинг зарарли оқибатлари тўғрисида тушунтириш ишлари олиб борилган.

Юртимизнинг ёруғ умидлари

**/Давоми.
Бошланиши 1-бетда/**

Мухтарам Президентимиз ташаббуси билан ҳар йили қабул қилинадиган давлат дастурларида тортиб, республика "Камолот" ЁИХ ва унинг вилоятлардаги бўлимларининг турли йўналишдаги ҳаракат дастурларида ҳам болалар ҳуқуқларини таъминлаш, оналик ва болаликни ижтимоий ҳимоя қилиш масалалари энг устувор вазифалар сифатида белгиланган. Агар юқорида қайд этилган қонун, дастур ва ҳужжатларни аниқ иш ҳаракат йўналишлари бўйича тоифаласак, уларнинг нақадар серкира ва шу билан бирга ижтимоий аҳамиятга молиқлигига ишонч ҳосил қилишимиз мумкин. Уларнинг асл моҳияти эса Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек, "Фарзандларимиз биздан кўра билимли, кучли, доно ва албатта, бахтли бўлишлари шарт", эканлигини амалда таъминлашдир.

Мамлакатимиз мустақилликка эришган, ўзининг мустақил фикрига эга бўлган, бу мураккаб дунёда тенглар ичра тенг яшай оладиган авлодни тарбиялаш бош вазифага айланди. "Таълим тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Кадрлар тайёрлаш миллий дастури ва Болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг ташкил этилишига оид тарихий ҳужжатлар XXI аср ёшларининг ҳар жиҳатдан камол топишларини таъминлайди. Зеро, халқимиз "Миллатнинг келажagini ёритмоқ истасанг, мактабнинг чирогини ёқ", деган ҳикматнинг мағзини, маъносини яхши англайди. Порлоқ келажакка йўл айнан мактабдан бошланади, келажакнинг тамал тоши ҳам шу ерда қўйлади.

Вилоят, шаҳар ва туман прокуратураларида штаб ва ишчи гуруҳлари тузилиб, вилоятда фаолият кўрсатаётган "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, Хотин-қизлар ўқитмаси, "Камолот" ЁИХ ва ички ишлар бўлимлари билан ҳамкорликда белгиланган режа асосида жойларда мониторинг олиб борилаётган. Хусусан, ишчи гу-

руҳлари вилоятда мавжуд 621 та қишлоқ ва маҳалла фуқаролар йиғини ҳудуддаги 12 мингдан ортқ хонадонда бўлиб, 1115 та мактаб, 137 та академик лицей ва касб-ҳунар коллежи битирувчиларининг ота-оналари билан суҳбатлар ўтказди. Уларга таълимнинг мажбурийлиги, узвийлиги, изчиллиги ва касб танлашининг ихтиёрийлиги ҳақида ҳуқуқий тушунчалар берилди.

Давлатимиз раҳбари томонидан имзоланган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 16 майдаги "2013-2014 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг ўрта махсус касб-ҳунар таълим муассасаларига қабул тўғрисида"ги Қарори мазмун-моҳиятида ҳам ёш авлод учун кўрсатилган доимий гамхўрлик ва эътибор ўз ифодасини топган.

Жорий ўқув йилида умумтаълим мактабларининг 57 507 нафар ўқувчиси 9-синфни битиради. Уларни ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассасаларига тўлиқ қамраб олиш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилда вилоятда мавжуд 125 та касб-ҳунар коллежини 97 та мутахассислик бўйича 42139 нафар ёшлар битиради. Уларнинг 49,8 фоизини қизлар ташкил этади. Коллеж ўқувчиларининг ишлаб чиқариш амалиётини ташкил этиш ва уларни ишга жойлаштириш мақсадида улар 9618 та корхона ва ташкилотга бириктирилиб, амалиётни ўташ жойи белгиланди. Уларни ишга жойлаштириш бўйича дастлабки маълумотлар базаси шакллантирилиб, аниқ йўналтирилган чора-тадбирлар комплекси ишлаб чиқилган. 2012 йилдан бошлаб битирувчилар тўғрисида шахсий маълумотлар электрон дастур (access)га жамланиб, уларнинг доимий назорати юритиб борилаётган.

Шоли қурмакисиз бўлмаганидек, айрим таълим муассасалари раҳбарлари ва ота-оналарнинг лоқайд ва масъулиятсизликлари оқибатида қонунбузилиши ҳолатлари ҳам учрамоқда. Хусусан, вилоят прокуратураси органлари томонидан бу борадаги камчиликлар аниқланиб, 15 та тақдимнома киритилган. 448 нафар шахс оғохлантирилган, 10

нафар шахс интизомий ва 27 нафари маъмурий жавобгарликка тортилган. Ноқонуний қарорлар устидан 17 та протест киритилиб, 2 та жиноят иши қўзғатилган. Жумладан, Фузор туманидаги Сийроқ қишлоғида яшовчи Фузор ахборот технологиялари касб-ҳунар коллежи ўқувчиси И.Холиёров, мазкур тумандаги Човка қишлоғида яшовчи Фузор агробизнес касб-ҳунар коллежи ўқувчиси А.Аҳмадова, Қарши туманидаги Бешкент қишлоқ ўқувчиси Р.Нуралиевалар ота-оналарининг масъулиятсизлиги, ота-оналик мажбуриятини сунистеъмоқ қилганликлари сабабли узоқ вақт давомида сабасиз равишда дарсларга қатнашмасдан келишган. Ушбу ҳолатлар юзасидан уларнинг оналари Р.Қулматова, С.Очилова ва У.Рустамовага нисбатан Ўзбекистон Республикаси МЖТКнинг 47-моддасига кўра маъмурий жавобгарликка доир иш қўзғатилиб, натижада уларнинг фарзандлари дарсларга узлуксиз қатнашиши таъминланди.

Юртимизда болалар ҳуқуқларини таъминлаш, уларни ҳар томонлама ихтиомий муҳофаза қилиш борасидаги ишлар, аввало, жамиятимизда ана шундай ёрдамга муҳтож бўлган болалар тоифасини қўллаб-қувватлашга йўналтирилган. Булар — турли сабабларга кўра ота-онасидан етим қолганлар, ногиронлиги туфайли махсус ихтисослашган интернатлар, Муруват уйларида саломатлигини тиклаб, таълим олаётганлар, ота-онасининг гамхўрлиги ва эътиборидан маҳрум бўлганлар, айрим ҳолларда ҳаёт сўқмоқларига адашиб, жиноят қўсага кириб қолган ёшлардир. Бошқа барча мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда бундай болаларни ҳимоя қилиш, уларнинг муаммоларини ечиш борасидаги ишларимиз салмоғи ниҳоятда катта бўлиб, асосий мақсадимиз ўсиб келаётган авлод онига бу юртда ҳеч қим ҳимоясиз қолмаслиги гоёсини сингдиришга қаратилгандир.

Бугунги кунда вилоятимиздаги Мехрибонлик ва Муруват уйлари, ихтисослашган махсус интернат тарбияланувчилари ўзларининг доимий

ҳимояда эканликларини ҳис қилмоқдалар. Уларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, таълим ва тарбиясини таъминлаш борасидаги ишларимизни вилоятимиздаги барча муруватли инсонлар, корхона ва ташкилотлар қўллаб-қувватламоқдалар.

Юртимизда болаларнинг бахтли яшашини таъминлашнинг қонуний асослари мукаммаллаштирилмоқда. Бу, энг аввало, "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенция бандларининг изчил, жорий этилаётганлиги, ҳомийлик ва вазийлик борасидаги ишлар доимий равишда ҳуқуқ-тартибот органлари ҳамда жамоатчилик назоратига олинганлиги, болаларнинг имкон қадар оила муҳитида тарбияланишларига давлат органлари билан бир қаторда маҳаллий ўзини ўзи бошқариш органлари ҳам жалб этилганлигида кўринади.

Бу каби олжаноб ишларни амалга оширишда биз халқаро ташкилотлар нормаларидан ташқари, ўз миллий кадрларимиз, қариндош-уруғчилик, маҳаллачилик анъаналаримизга таянаемиз. Агар мабодо, бирор-бир бола тақдир тазоқоси билан ота-онасидан айрилса, унинг келгуси тақдири, даставвал, яқин қариндошлари, маҳалла аҳли ва жамоатчиликка ҳавола этилади. Бунда, албатта, маҳалланинг муносабати, фикри инобата олинади.

Фарзанд тарбиясига эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилгани камдан-кам мамлакатларгагина хос. Бизнинг мамлакатимизда эса навқирон авлоднинг маънан етук шахс, кенг дунёқараш соҳиби бўлиб вояга етиши учун амалга оширилаётган хайрли чора-тадбирлар бугунқў ўз мевасини бермоқда. Шу ўринда Президентимизнинг "Болалар муносиқа ва санъат мактабларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган Давлат дастури тўғрисида"ги Қарори ёшларга гамхўрликнинг яна бир ёрқин тасдиғи бўлди десак, муволаға қилганга бўлаемиз. Ушбу ҳуқуқий ҳужжатга мувофиқ, мусиқага ошно тутинган болаларнинг янада пухта би-

Худойкул ТУРДИБОЕВ,
Қашқадарё вилоят прокурори

лим эгаллаши, ҳавас қиларли ютуқларга эришиши учун шаҳару қишлоқларимизда ихтисослаштирилган замонавий мусиқа ва санъат мактаблари бунёд этилаётир. Энг қувонарлиси, мазкур таълим даргоҳларида таҳсил олаётган истеъдодли ўқувчилар бугун нафақат юртимиз, балки жаҳон миқёсида ҳам юқори натижаларга эришмоқдалар.

Юртбошимиз раҳнамолигида оилавий спортни, айниқса, қизлар спортини ривожлантиришга катта аҳамият берилганлиги, ҳар йили 8 март — Халқаро хотин-қизлар байрами олдидан қизларнинг беғул спорт кийимлари билан таъминланаётгани минглаб қизларимизнинг саломатлигини мустаҳкамлаш, юртимиз байрогини баланд кўтармоқдалар.

Инсон умрининг давомчиси, ҳаётининг мазмуни — фарзанд. Болажонлик эса миллиятимизга хос фазилат. Ҳар бир ота-она ўз зурриятини дунёга келтирар экан, унинг ҳам жисмонан, ҳам ахлоқан, ҳам маънан соғлом бўлишини орзу қилади. Бу орзу эса аслида амалий ишларимиз, мақсадга йўналтирилган режалар асосида амалга оширилади. Давлатнинг тараққиёти ҳам бугун вояга етаётган ёшларнинг ҳар жиҳатдан баркамоллигига боғлиқ.

Ҳа, инсон зоти борки, эзгуликка интилиб яшайди. Болаларга кўрсатилаётган меҳр ҳам ана шу эзгуликнинг бир кўриниши. Ким қаерда бўлмасин, уйига — фарзандлари ҳузурига шошилишининг боиси ҳам аслида ана шу эзгулик, болаларга меҳр туфайли. Болалардан меҳримизни дариг тутмайлик, азизлар! Токи, ҳар бир ўғил-қиз чинакам болалик гаштини суриб, меҳр-муруватдан куч олиб улғайсин, эзгу ҳислар оғушида камол топсин.

Ёшлар ўртасидаги жиноятчиликнинг олдини олишда маҳалланинг ўрни

Бугун мустақил Ўзбекистон демократик қадриятлар, инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, фуқароларнинг социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишга, қолаверса, ёшларнинг ҳуқуқий онгини юксалтиришда маҳалла институтига катта эътибор қаратмоқда.

Дарҳақиқат, ҳар бир бола оилада ўсаяди ва маҳаллада шаклланади. Оиладаги барқарорлик, маҳалладаги муҳит ўз ўрнида ёшларнинг баркамол ва етук бўлиб voyга етишида муҳим ўрин тутаяди. Бу ўз навбатида оилавий муносабатлар ва маҳалладаги ижтимоий муҳитга жиддий эътибор қаратишни таъқозо этмоқда. Ана шу жиҳатларни инобатга олган ҳолда, маҳаллаларда ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш, уларни аниқ йўналтирилган тарзда ижтимоий муҳофаза қилиш, касб-хунарга йўналтириш, шунингдек, жамоат тузилмаларининг ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишдаги фаолиятини тартибга соловчи бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 19 апрелдаги "Жазони ўташ жойларидан озод қилинган шахсларга ижтимоий-маиший жиҳатдан ва ишга жойлаштиришда ёрдам кўрсатиш бўйича Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ва ҳокимликлар ҳузуридаги махсус комиссиялар, "Маҳалла посбони" жамоат тузилмалари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ҳузуридаги яраштириш комиссиялари тўғрисидаги низомавларни тасдиқлаш ҳақида"ги Қарори шулар жумласидандир. Мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига аҳоли турар жойларида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишни ташкил этишда ўзаро ҳамкорликни кучайтиришга замин яратди.

Шу билан бирга, 2013 йил 22 апрелдаги Ўзбекистон Республикасининг янги тахрирдаги "Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тўғрисида"ги Қонуни 13-моддасига мувофиқ, жойлардаги фуқаролар йиғинлари voyга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ҳамда ҳуқуқбузарлик-

моатчилик иши йўлга қўйилиб, қаровсиз қолган болаларни тегишли давлат муассасаларига жойлаштириш ва маънавий қушандаси ҳисобланган "оммавий маданият"га қарши доимий тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 16 майдаги "Милитсия таянч пунктларининг инфратузилмасини такомиллаштириш тўғрисида"ги Қароридан маҳалла фуқаролар йиғинлари штат бирлигига voyга етмаганлар ва ёшлар ўртасида ташкилий, тарбиявий, оммавий спорт ишларини ташкил этувчи педагог тарбиячлар лавозимлари киритилиши ёшларга бўлган эътиборнинг долзарблигидан далolat беради. Қарорга кўра, жойларда маҳаллий шароитдан келиб чиқиб, ҳудудда 500 та оила яшайдиган маҳаллаларда, шунингдек, маҳалла фуқаролар йиғинлари ташкил этилмаган тарбиячлар, шахарчалар ва овуллардаги фуқаролар йиғинларининг штат таркибига ёшлар ўртасидаги ташкилий-тарбиявий, оммавий спорт ишларини ташкил этувчи педагог-тарбиячи лавозими киритилди.

Мазкур педагог-тарбиячиларнинг фаолияти бўйича низо ишлаб чиқилган бўлиб, унга кўра, педагог-тарбиячи хизмат фаолиятида қонунчиликка риоя қилиш, юқори даражада ҳуқуқий маданиятга бўлиш, жамоатчилик ёрдамига доимий таяниш ва оилада бенуқсон хулқ-атворга эга бўлиш тамойилларига амал қилиши алоҳида кўрсатиб қўйилди.

Маълумки, республикамизда фуқароларнинг 9973 та ўзини ўзи бошқариш органи фаолият кўрсатмоқда. Улар илгари давлат ҳокимияти маҳаллий органлари ваколатида бўлган ижтимоий-иқтисодий хусусиятга эга ўттиздан зиёд вазифаларни бажармоқда. Бунда маҳалла жамғармаси томонидан маҳаллаларга амалий ёрдам кўрсатилиб, 3,6 мингдан ортиқ фуқаролар йиғинлари замонавий компьютерлар, мебел ва зарур инвентарлар билан жиҳозланди

ва маҳаллалар фаолиятини қўллаб-қувватлаш, ҳудудларини ободонлаштириш учун 4 млрд. сўмдан ортиқ маблағ йўналтирилди.

"Фуқароларнинг ўз ўзини бошқариш органлари тўғрисида"ги Қонуннинг 17-моддасига мувофиқ, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари тегишли ҳудудда тadbиркорлик фаолиятини, шу жумладан, оилавий тadbиркорлик ва хунармандчилик фаолиятини ривожлантиришга кўмаклашиш мақсадида маслаҳат марказлари ташкил этишга ҳақли, дея белгилаб қўйилди. Бу маслаҳат марказлари тadbиркорлик фаолиятини ташкил қилмоқчи бўлган, тегишли ҳудудда яшовчи фуқароларни иқтисодиёт, бухгалтерия ҳисоби, тadbиркорлик фаолияти тўғрисидаги ва солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари асосларини ўргатиш бўйича қисқа муддатли курслар ташкил этади, шунингдек, уларга тadbиркорлик фаолияти субъектларига қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар ва преференциялар ҳақида маълумот беради. Ҳайлаймизки, маслаҳат марказлари фаолиятининг тўғри ташкил этилиши жойларда ёшларни ижтимоий фойдали иш билан таъминлаш орқали ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишда ҳам муҳим аҳамият касб этади.

Фикримизни суд-тергов амалиёти таҳлили билан давом эттирсак. Бугун ёшларга доир айрим жиноятларда эътиборсиз ва ҳеч қаерда ишламайдиган ўспиринларнинг жиноятга қўл уриши ҳоллари учрамоқда. Утган 2012 йилнинг ноябрь ойида жиноят ишлари бўйича Тошкент шахар судининг ҳукми билан айбланган бир гуруҳ ёшларнинг жиноят иши тафсилотларини бунга мисол тариқасида келтириш мумкин. Ҳеч қаерда ишламайдиган ўспирин ёшлар — С.Талибов, Т.Қадиров, Ш.Холматов ва А.Маликовлар тунги соат 01:00да спиртли ичимликлар истеъмол қилган ҳолда, ҳеч бир сабабсиз фуқаро М.Мирзиятовни уриб, дўппослайдишлари. Уларни ажратишга уринган Д.Боймирзаев ва Д.Юлда-

Шербек ИСАНОВ,

Бош прокуратура бошқарма АМИБ терговчиси

шевдаларга ҳам шу тариқа муомала қилинади. Жабрланувчиларга ёрдам бермоқчи бўлган фуқаролар С.Нигматуллаев ва А.Курганбоевнинг қорин ва кўкрак қафаси соҳаларига С.Талибов пичоқ билан уриб, оғир тан жароҳати етказди. Натижада С.Нигматуллаев ва А.Курганбоевлар оғир аҳволда шахардаги 7-сонли клиник шифохонага ётқизилди. Шифокорлар томонидан ўз вақтида кўрсатилган маҳаллий тиббий ёрдам туфайли уларнинг ҳаёти сақлаб қолинди. Ҳолат юзасидан суд С.Талибовни узоқ муддатга озодликдан маҳрум этиш жазосини тайинлади. С.Талибовнинг жиноий ҳаракатларига бепарво бўлган Т.Қадиров, Ш.Холматов, С.Муксимов ва А.Маликовлар тергов давомида маҳалла қафиллигига берилиб, прокуратура органлари кўмагида иш билан таъминланганлиги ва ўзларига юклатилган вазифаларни виждонан бажариб келганилиги сабабли, суд уларга шартли жазо тайинлади.

Шу жойда ҳақли савол туғилади. Нима учун мазкур жиноятга қўл урган ёшларнинг ахлоқ-одобига уларнинг ота-оналари, қолаверса, маҳалла, қариндош-уруғлар беэтибор муносабатда бўлганлар? Ёки спиртли ичимлик ичганда, хато қилиши мумкин, дейдиган инсонлар ҳам топилиши мумкин. Аммо ана шундай эътиборсиз муносабатларимиз қотиллик билан якунланса, бир ёки бир неча инсоннинг умрига зомин бўлса, унда қандай фикр билдираимиз?

Ҳайлаймизки, ёшлар тарбиясида барчамизнинг масъуллигимиз алоҳида аҳамият касб этади. Уларнинг жамиятда муносиб ўрин эгаллашларида бандликка кўмаклашиш марказлари, маҳалла фуқаролар йиғинлари, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати ва бошқа мутаассад ташкилотларнинг ҳамкорлигидаги фаолиятини янада ривожлантириш лозим бўлади.

Вояга етмаганлар ҳуқуқи

Мамакатимизда ҳуқуқий демократик давлатчиликнинг сиёсий-ҳуқуқий, конституциявий асосларини яратиш ишлари изчил амалга оширилмоқда. Инсон ҳуқуқларини таъминлаш ҳаётимиздаги янгиланишларнинг асосий мақсаси бўлиб, у ҳар бир фуқаронинг яшаш учун муносиб шароитларни яратишга, унинг эркинлиги, шахсий ҳақсизлигини қафолаташга, сиёсий жараёнларда фаол иштирок этишига ҳамда ижтимоий ҳимояланишига қаратилган.

Республикамизда болаларнинг яшаш, шаъни ва қадр-қиммати ҳимоя қилиш, шахсий ҳақсизлик, уй-жойли бўлиш, таълим олиш, кўчиб юриш эркинлиги, ижти-

мой таъминотга ва ижтимоий хизматга эга бўлиш, тиббий ёрдам олиш, маданий бойликлардан фойдаланиш каби бошқа кўплаб ҳуқуқларини таъминлаб берадиган зарур қонунчилик базаси яратилган.

Болалар бозор муносабатларига ўтишда иқтисодий танлиқда энг кўп азият чекиши мумкин бўлган аҳоли қатлами саналади. Шу боисдан ҳам республикамизда мустақилликнинг дастлабки йилларида ратификация қилинган халқаро ҳужжатлардан бири "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенция бўлди.

Ушбу Конвенция олий ижтимоий-ахлоқий аҳамиятга эга ҳужжат бўлиб, у ҳар бир бола инсониятнинг муҳим аъзоси сифатида эътироф этилиши, умуминсоний қадриятларнинг устуворлиги ва шахсининг уйғун ривожланиши, ҳеч бир мақсад ва сабабга кўра

камситилишига йўл қўймаслик тамойилларига асосланган. Унда болалар манфаатларига устуворлик нуқтаи назардан қаралиб, ҳар бир давлат ва жамиятнинг ижтимоий жиҳатдан химояга муҳтож болалар тоифалари — етимлар, ногиронлар, қочқоқлар ва ҳуқуқбузарларга алоҳида эътибор берилиши лозимлиги таъкидланган. Конвенция кўплаб давлатлар томонидан ратификация қилинди ва у кўпгина қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатларнинг яратилиши учун муҳим асос бўлди.

Ўзбекистон Республикасининг "Бола ҳуқуқларининг қафолатлари тўғрисида"ги Қонуни ана шундай ҳужжатлардан биридир. Қонунда эътироф этилишича, мамлакатимиз қонунчилигида бола, деганда 18 ёшгача бўлган шахслар тушунилади.

Ҳар бир боланинг яшаш ҳуқуқи

Л.БОЗОРОВА,

Қашқадарё вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси

унинг ажралмас ҳуқуқидир. Бола туғилган заҳоти рўйхатга олинади ва туғилган дақиқасидан бошлаб исм билан аталиш ва фуқароликка эга бўлиш, шунингдек, ўз ота-онасини билиш ва уларнинг гaмхўрликларидан баҳраманд бўлиш ҳуқуқларини олишга ҳақли ҳисобланади.

Бола ўзининг фикрини эркин ифода қилиш ҳуқуқига эга: бу ҳуқуқлар ҳар қандай турдаги ахборотни, чегарасидан қатъи назар, оғзаки, ёзма ёки босма шаклда, санъат асари қўрилишида ёки боланинг танловига кўра бошқа воситалар ёрдамида излаш, олиш ва узатиш эркинлигини ўз ичига олади. Боланинг фикрлаш, виждон

31 май — Халқаро кашандаликка қарши кураш куни

Жаҳон Соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига кўра, бугунги кунда аҳоли барвақт ўимининг асосий сабабларидан бири тамаки чекиш оқибатида келиб чиқувчи хасталиклар туфайли экан. Шу иллат боис бир йилда дунё бўйича қарийб 5 миллион киши ҳаётни эрта тарк этмоқда. Мутахассисларнинг фикрича, 2030 йилга бориб тамаки маҳсулотларини ҳаддан зиёд кўп истеъмол қилиш оқибатида ҳар йили 10 миллионга яқин одам ҳаётдан эрта кўз юмishi мумкин экан.

Тутунга Тутқун умр

Ўтган асрнинг 60-йилларида Буюк Британия аҳолисининг ярмидан кўпи чекар эди. Кўрилган чора-тадбирлар натижасида мамлакатда 1974 йилдан бошлаб чекувчилар сони йил сайин камайиб бормоқда. Бугунги кунда мазкур мамлакатда катта ёшли аҳолининг 25 фоизи чекар экан. Яқинда ўтказилган ижтимоий сўровда иштирок этганларнинг учдан икки қисми бу зарарли одатни ташлаш ниятида эканини билдирган. Буюк Британияда барча бар, ресторан, клуб ва кўлаб ташкилотларда чекиш тақиқланган. Германиялик аксарият ўсмирларнинг ҳам сўнгги йилларда чекиш ва ичмини ташлаганликлари қайд этилмоқда. Тарқатилган хабарларга қараганда, илгари ҳар тўрт нафар ўсмирдан бири чеккан бўлса, бугунги кунда уларнинг сони 13 фоизга камайган. Чекувчилар сони бўйича Мўғилистон жаҳонда биринчи ўринда туради. Мазкур мамлакат катта ёшли аҳолисининг 68,2 фоизи кашанда экан. Кейинги ўринларни эса Хитой (67,8 фоиз), Кения (67,1 фоиз), Камбоджа (66,4 фоиз) ва Намбия (65,1 фоиз) эгаллаган.

Мустақилликнинг илк кунларидан бошлаб мамлакатларнинг миллионлаб ёшлари ҳам чекишни ташлаб, соғлом турмуш тарзини афзал кўришмоқда. Минглаб собиқ кашандалар эса "чекишчи ҳаёт", дея замонавий спорт турлари билан шуғулланишга қарор қилишган. 1995 йилда Европа иттифоқи мамлакатларида истиқомат қилувчи ҳар уч кишидан бири, аёлларнинг тўртдан бири кунига 10 тадан 14 тагача сигарет чеккан. Ўшанда чекувчилар сони бўйича Греция, Дания, Италия ва Франция олдинги ўринларда турарди. 1999 йилга келиб "кўнжа китъа"да чекувчилар сони анча камайди.

Чекишга қарши олиб борилган тарғибот-ташвиқот ишлари натижасида АҚШда сўнгги қирқ йилда чекувчилар сони икки бараварга камайди. 1965 йили бу мамлакат катта ёшдаги аҳолисининг 42 фоизи чеккан бўлса, 2006 йилга келиб бу рақам 20,8 фоизни ташкил этди, холос. Чекиш урфдан қолиб, замонавий америкалик ёшлар ўтмиш аجدодларнинг зарарли одатларидан воз кечishга қарор қилишди.

Мазкур қонуннинг 13-моддасида таъкидланишича, алкоголь ва тамаки маҳсулотларини; — йиғирма ёшга тўлмаган шахсларга; — таълим, спорт муассасалари ва диний муассасалардан беш юз метрдан кам радиусда

жойлашган савдо объектлари томонидан;

— улар техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларга, қонун ҳужжатларида белгиланган бошқа талабларга мувофиқ бўлмаса;

— улар ишлаб чиқариш учун лицензияга эга бўлмаган Ўзбекистон Республикаси ишлаб чиқарувчиси томонидан ишлаб чиқарилган бўлса;

— улар етказиб бериш ҳуқуқига эга бўлмаган ёки етказиб беришни қонун ҳужжатларини бузган ҳолда амалга оширган маҳсулот етказиб берувчидан олинган бўлса, реализация қилиш мумкин эмас.

Шунингдек, мазкур қонуннинг 19-моддасида қайд этилишича, иш жойларида, кўчалар, стадионлар, хиёбонлар, истироҳат боғларида, жамоат транспортининг барча турларида ва бошқа жамоат жойларида тамаки маҳсулотларини истеъмол қилишга йўл қўйилмаслиги қатъий белгилаб қўйилган.

Қонунда тақиқланган бўлишига қарамаддан умумтаълим мактаблари, касб-хунар коллежлари ёки олий ўқув юрталари атрофида айрим "тадбиркорлар" ҳали-ҳануз сигаретанинг ҳар хил турлари-ю, носни катта-ю кичикча яширинча сотишга уринмоқдалар.

Тамаки маҳсулотларини қутисиз (уровсиз) сотиш тақиқлаб қўйилганига қарамаддан уларни ўровсиз, доналаб сотаётганлар маҳаллаларда, автобус бекатларида учрайди. Айрим ҳолларда бундай савдо "нуқта"ларида воғга етмаган болаларнинг савдо қилаётганига гувоҳ бўлиб қоламиз. Катта ёшдагиларнинг сигарета ёки носни сотиб олаётганини кўрган болалар бу захри қотилнинг таъмини татиб кўришлари келмайди, деб ким қарор беради? Расталарни тўлдириб ўтириб, ўз носини реклама қилаётган сотувчиларнинг чорловлари ёшларни қизиқтирмайди, деб ўйлайсизми? Носнинг инсон, айниқса, ёш болалар саломатлиги учун зарари ҳам сигаретаникидан қолмайди.

Орноколларнинг маълумотларига кўра, тил, лаб ва бошқа оғиз бўшлиғи органлари ҳамда ҳалқум саратони билан касалланиш ҳолларининг 70-80 фоизи нос чекиш оқибатида юзга келар экан. Нос таъсирида биринчи навбатда, оғиз бўшли-

Норбўта ҲОЗИЕВ, «Нуқуқ»

ғининг шиллиқ пардаси ва ошқозон-ичак йўллари жароҳатланади. Узоқ вақт нос отиш ошқозон яраси касаллигини келтириб чиқариши мумкин. Мутахассисларнинг таъкидлашича, нос ўсмирларнинг ҳатто руҳий равожланишига ҳам салбий таъсир кўрсатар экан. Уларнинг зеҳни сусайиб, хотираси ёмонлашиб, бола бетайин ва тутуриқсиз бўлиб ўсади.

Хитойлик олимлар тамаки маҳсулотлари истеъмол қилиш кўзга катаракта тушиши — кўза хиралашишига олиб келиши мумкин, деб таъкидлашмоқда. Узоқ вақт давомида олиб борилган тадқиқот ишлари натижасида маълум бўлишича, чекувчиларда чекмайдиганларга нисбатан кўзнинг ушбу турдаги касалликка чалиниш хавфи анча юқори экан.

Ҳа, юқорида келтириб ўтилган факт ва рақамлар барчани ўйлантириши табиий. Агар қурраи заминимизнинг бирор жойида ўрмонга ўт кетса, она табиятга қанчалик зиён етиши ҳақида ўйлаб, қайғураемиз. Агар денгизда сузаётган танкер ҳалокатга учраб, нефт сувага тўкилса, сувдаги мавжудотларга етган қулфатни ўйлаб, ташвишга тушамиз. Инсон организмига, унинг барча аъзоларига ҳам мана шундай жиддий зиён етказувчи сигарета ёки носни — касалликлар сабабчисини пулга сотиб олаётганларга эса негадир бепарво қараймиз. Инсон саломатлиги — бебаҳо бойлик. Соғлом инсонлардангина соғлом авлод дунёга келиши ҳеч кимга сир эмас. Шу боисдан ҳам чекишни олдини олиш ва унга қарши курашиш, бу иллатнинг зарарли оқибатлари ҳусусида аҳоли ва ўқувчи-ёшлар ўртасида тушунтириш ишлари олиб бормоқ даркор. Бу орқали эса аҳолининг, айниқса, мурғак қалбларнинг захри қотилдан сақланишига ўз хиссамизни кўшган бўламиз. Зеро, аҳолининг саломатлиги, айниқса, бугунги ёшларнинг соғлом ва бақувват бўлиб воғга етиши эртасиз ва келажакдаги таъминоти билан боғлиқ. Умримизни тутунга тутқунликда ўтказмайлик, балки соғлом турмуш тарзига амал қилиб яшайлик!

ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

ва дин эркинлиги ҳуқуқлари хурмат қилиниши озила. Ўзининг оила ғамхўрлигидан вақтинча ёки доимий маҳрум бўлган бола давлат томонидан кўрсатилганидан алоҳида ҳимоя ва ёрдамни олиш, яъни ижтимоий таъминот неъматларидан, жумладан, ижтимоий сурғуртадан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Ақлий ва жисмоний жиҳатдан ривожланмаган бола ўзининг қадр-қимматини таъминлайдиган, ўзига ишонч туғдирадиган ва унинг жамият ҳаётидаги фаол иштирокини энгиллаштирадиган шaroитларда тўлақонли ҳамда муносиб тарзда яшashi лозим. Ақлий ва жисмоний жиҳатдан ривожланмаган болага унинг алоҳида эҳтиёжларини ҳисобга олиб, бепул ёрдам берилади. Бунда асосий мақсад болани ижтимоий ҳаётга жалб қилиш, унинг ривожланиши,

маданий ва маънавий ҳимоя топишига қаратилгандир. Ҳар бир бола жисмоний, ақлий, маънавий, ахлоқий ва ижтимоий камол топиши учун зарур турмуш даражасига эга бўлиш, соғлиқни сақлаш тизимининг тақомиллашган хизматларидан, касалликларини даволаш ва саломатлиқни тиклаш воситаларидан фойдаланиш ҳуқуқига ҳам эгадир.

Боланинг бундан ташқари, тенг имкониятларда илм олиш ҳуқуқи, дам олиш ва бўш вақтини ўтказишда ўзининг ёшига мос келадиган ўйинлар ва кўнгилчор тадбирларда иштирок этиш, маданий ҳаётда эркин катнашиш, санъат билан шуғулланиш ҳуқуқлари ҳам бор.

Боланинг яшashi, камол топиши учун оила билан-бири макон ва табиий муҳит ҳисобланади. Шунинг учун ҳам Оила кодексининг 2-моддасига

биноан ота-она зиммасига унинг фаровон ҳаёт кечириши ва камолга етиши ҳақида ғамхўрлик қилиш, унинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш вазифаси ўқлатилади. Шу билан қонун оила ва боланинг ҳуқуқларини муҳофаза қилишга қаратилган ўз функциясини бажаради. Аммо боланинг ҳуқуқи оилада камситилса, бундай оилга нисбатан қонун йўли билан зарур таъсир ўтказишга, ота-онанинг ота-оналик ҳуқуқини чеклашга, ҳаттоки умуман маҳрум қилиш чорасини қўллашга ҳам тўри келади.

Мамлакатимизда боладан ғайриқонуний мақсадларда фойдаланиш, уларни ўғирлаш, сотиш ва бошқа ғайриқонуний ҳолатлардан ҳимоя қилиш мақсадида қабул қилинган "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонунда ҳам одам савдосидан жабрланган болаларга ғамхўрлик кўрсатиш,

ҳимоя қилиш борасида алоҳида аҳамият берилган.

Ҳар бир давлат боланинг иқтисодий эксплуатациядан ҳамда унинг соғлиғи учун хавф-хатар етказиши мумкин бўлган ёки таълим олишига тўсқинлик қиладиган ёхуд соғлиғи, жисмоний, ақлий, маънавий, ахлоқий ва ижтимоий ривожланишига зарар келтирадиган ҳар қандай ишлардан ҳимоя қилиниш ҳуқуқини таъминлаши лозим.

Ўртбошимиз ташаббуси ва раҳнамолигида бошқа давлатлардан фарқли равишда "Соғлом авлод учун" орденининг таъсис этилиши ҳам мамлакатимизда болалар ва ёшларга кўрсатилаётган ғамхўрликнинг яна бир исботидир.

Бола ҳуқуқлари инсон ҳуқуқларининг асосидир. Инсон болалигидан, энг аввало, оилادا, мактабда, кейинчалик жамиятда ҳар томонлама ҳимояланганини ҳис этса, англаса, ўзига бўлган ишончи ортб бораверади. Бу эса келажакда комил, билимли, етук инсонлар камол топаётганлигидан далолатдир.

Ким ошди савдосидаги найранг

Газета varaqlab ўтирган Р.Маҳматқулов эълонлар саҳифасини очди-ю, кўзлари порлаб кетди. Ахир қанчалар бери "Дамас" автомашинаси сотиб олиш ҳаракатида юрган бўлса, мана, ким ошди савдосига қўйилиб-ку!

Белгиланган куни "Сурхон гранд брокер" МЧЖга келиб, ким ошди савдосида қатнашиш учун ариза берган Р.Маҳматқулов бошланғич бадалларни ҳам тўлади. Кўп ўтмай савдо бошланди. Маълум бўлишича, ундан бошқа яна уч нафар фуқаро машинага харидор бўлган бўлиб, биттаси шу куни келмади. Автомашинанинг нархи бошланғич баҳоридан 800 минг сўмга кўтарилганда, рақиблардан яна бири савдодан чиқиб, икки киши қолишди.

Бир маҳал автомашинанинг нархи ўз баҳоридан бир неча баробар кўтарилди-ю, савдода қатнашаётган аёл ҳам "ўйин"дан чиқиб, Р.Маҳматқуловнинг бир ўзи қолди. Қутилмаган бу ҳолатдан унинг боши қотиб, нима қиларини билмай турди-да, сўнгра ўша аёлни қидириб, уйига борди. Аёлга автомашина ўзи учун жуда зарурлигини айтиб, нима учун нархини бунчалик кўтариб юборганлигини сўради-ю, унинг жавобини эшитиб, ҳам ҳайрон бўлди, ҳам жаҳли чиқди. Аёлнинг айтишича, унга автомашина керак бўлмай, савдода адашиб қатнашган эмиш...

Шундай бўлса-да, у ўзини қосиб, аёлдан шу ҳақда ариза билан тилхат ёздириб олди-да, "Сурхон гранд брокер" МЧЖнинг раҳбари Ш.Эргашевни қидиришга тушди. У билан учрашиб, нега бундай бўлаётганини сўраган эди, биржа раҳбари агар автомашина шунчалик керак бўлса, йўлини қилишни, яъни автомашинанинг нархини камайтириб, унга олиб бериши мумкинлигини, фақат бунинг учун 7 млн. сўм бериши кераклигини очик-ойдин айтди.

Дўстмуҳаммад БЕРДИМУРОДОВ,
Сурхондарё вилоят прокуратураси бўлим бошлиғи

қўйди.

Р.Маҳматқулов бунча пул тополмаслигини билдириб, камайтиришни сўраган эди, Ш.Эргашевнинг кўнгли бўшади, шекилли, 5 млн. сўмга кўнди-да, пулни олиши билан фақат бошқа одамнинг номига расмийлаштириб беришни ваъда қилди. Р.Маҳматқулов нима учун ўзимнинг номимга эмас, деб сўраган эди, бунинг учун яна 500 минг сўм қўшади, деган жавобни эшитди. Бу гапни эшитган Р.Маҳматқулов ўйлаб кўриш учун вақт сўради-да, уйига қайтди. Йўл-йўлакай ўйлаб, бўлаётган ишларни таҳлил қилар экан, қандайдир қинғирлик борлигини сездиди-да, тегишли идораларга мурожаат қилишни лозим топди...

Р.Маҳматқуловдан автомашинани олишга рози эканлиги ҳақида хабар олиши билан Ш.Эргашев ишга киришди. Биринчи галда ким ошди савдосининг натижалари тўғрисида баённома тузиб, имзолади. Яъни мутахассислар томонидан 1 млн. 523 минг сўмга баҳоланган автомашина ким ошди савдосида 1 млн. 827 минг 600 сўмга сотилди, дея ҳужжат тайёрланди. Кўп ўтмай Р.Маҳматқулов унга учрашиб, ҳужжатларни сўраган эди, у пул ҳақида қизикди.

— Долларда ҳам олаверасизми? — сўради Р.Маҳматқулов.

— Фарқи йўқ. Бозор курсида ҳисоблаб, олиб келаверинг.

Хуллас, ўша куни кечки пайт ким ошди савдосида автомашинанинг нархини сунъий равишда кўтариб, сўнгра 1 млн. 827 минг сўмга сотган, бунинг эвазига 5 млн. 500 минг сўм пулни пора сифатида тама қилган Ш.Эргашев пуллари олган вақтда қўлга олиниб, суд томонидан унга тегишли жазо тайинланди.

Хориждаги иш

Дилмурод БОЙМЕТОВ,
Сергели туман прокураторининг катта ёрдамчиси

ҳамқишлоқларинингизнинг телефон рақамларини берсангиз, мен уларга СМС орқали тест жавобларини жўнатаман", — дейди иш бошида турган Ўлмас. Бу гапни Фурқат С.Давлатовга ҳам етказди ва ўғли, албатта, тестдан ўтишини айтиб, уни хотиржам қилди.

Фирибгарларнинг найранглари тест имтиҳонларидан кейин ошкор бўлди. "Раҳнамо"ларига ишониб, имтиҳонга тайёрланмасдан борган йигитлар тестдан ўта олишмади. Алданган оталар эса пуллари қайтариб ололмади, бу ҳақда ҳуқуқ-тартиб идораларига хабар бердилар.

Қилмишлари фош бўлган жиноятчилар айбларига тўлиқ иқдор бўлдилар. Жиноят ишлари бўйича Сергели туман судининг ҳукми билан ў.Мансуров етти йил муддатга озодликдан маҳрум этилган бўлса, танишининг алдовларига учиб, ҳамқишлоқларини чув туширган Ф.Холиқовга энг кам иш ҳақининг 100 баробари миқдорда жарима жазоси тайинланди.

Бу воқеани келтиришимиздан мақсад, фуқароларимиз турли фирибгар кимсаларнинг тузоғига тушиб қолмасликларини учун доимо огоҳ бўлишга чақиритишди.

Оиладаги фарзандларнинг ҳалол ва фидойи бўлиб вояга етиши, улар келажакнинг барқарорлиги кўп жиҳатдан ушбу маскандаги катталарнинг ўзаро аҳилилиги билан чамбарчас боғлиқ. Зеро, доно халқимиз қуш уясила кўрганини қилади ёҳуд катта арава қаёққа юрса, кичиги ҳам шу ёққа юради, деб бежиз айтмайди. Агар оиладаги муҳит мустақкам бўлганида эди, ҳали вояга етиб улгурмаган Билолхон Алиев умрининг авжи ўйнаб-қуладиган, яйраб-яшнаб илм оладиган паллаларини панжара ортита ўтказмаган бўлар эди.

Яхшиликка қайтган ёмонлик

Собиржон МАТМУСАЕВ,
Анджон вилоят прокуратураси бўлим прокурори

бирор нарса ўмариш пайига тушган эди. Вақтни ўтказмай Санжарнинг уйига келиб, уни чақирди.

Хотинидан унинг йўқлигини эшитгач, "ишга киришса, бўлавераркан", деб ўйлади-да, қайтиб кетди. Бир оз ўтиб, яна келиб чақирди. Бека эшикни очди-ю, қаршида пичоқ ушлаб турган ўспиринни кўриб, қотиб қолди. Бундан фойдаланган Билол унга бостириб кирди ва қочман деб йиқилган аёлга ташланди.

— Пулни чиқар!

Бека шоша-пиша ичкаридан 30 минг сўм олиб чиқиб берди.

— Бу кам. Яна олиб чиқ!

— Пул йўқ.

Бу гапдан Билолнинг жаҳли чиқиб, пичоқни ишга солди. Унга оғир тан жароҳати етказиб баробарида, 970 минг сўмлик тақинчоқларини ҳам тортиб олди. Бундан-да ачинарлиси, у ушбу ҳодиса гувоҳи бўлган Санжарнинг уч ёшли ўғли билан беш ёшли қизига ҳам бир неча маротаба пичоқ уради. Малакали тиббий ёрдам туфайли қизча омон қолди. Бироқ, ожиз аҳволдаги бола вафот этди. Бу машъум ҳодиса ҳақида эшитиб, уйига шошилган Санжар хотинини кўриб, саросимага тушиб қолади.

— Билолни ушланг, — аранг пичирлайди аёл.

Санжар шундан кейингина гап нимадаллигини англаб етди, уни уйига олиб келганлигидан қаттиқ афсусланди. Аммо энди жуда кеч бўлганди...

Жиноят ишлари бўйича Анджон вилоят судида вояга етмаган Б.Алиевнинг қилмишига ҳолисона баҳо берилди. Икки инсоннинг умрига зомин бўлган Билолга Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари билан озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Сўнги сўз ўрнида айтиш лозимки, ушбу жиноят содир этилмаслиги ҳам мумкин эди. Бироқ, отанинг қўлайлиги, атрофдагиларнинг бепарволиги туфайли мазкур мудҳиш воқеа юз берди. Шундай экан, атрофимизда кимлар юрганини билишимиз, фарзандларимиз нималар билан машғулликдан бохабар бўлишимиз шарт. Шундагина моллимизга ҳам, жонимизга ҳам озор етмайди. Теварагимиздагиларнинг ҳам ҳаёти бир маромда кечади.

Бугунги кунда давлатимиз томонидан хорижда ишлаш истагида бўлган фуқароларимиз учун кенг имкониятлар яратилган бўлиб, улардан фақатгина бунинг учун салоҳиятлари етарлими ёки йўқми, шунини билиш мақсадида имтиҳон олинмади, холос. Чунки, хорижда ишлаш учун билакдаги куч-қувватнинг ўзи камлик қилади. Қолаверса, чет элдаги ишлар ҳам инсондан катта салоҳият ва жавобгарликни талаб қилади.

Хамиюртимиз Фурқат Холиқов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) Сергели туманидаги автомобилларга техник хизмат кўрсатиш устaxonаларидан бирида муқаддам Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги ҳузуридagi "Жўнаб кетишдан олдинги мослашув ва ўқитиш маркази" Давлат унитар корхонасида ишлаган Ўлмас Мансуров билан танишиб қолади. Сўхбат орасида ў.Мансуров Ф.Холиқовга "агар яқин танишларингиз бўлса, хорижда ишга жўнаштишга ёрдам берман", деб қолади. Буни эшитган Фурқат шу заҳоти Корея давлатига ишлаш учун кетмоқчи бўлиб юрган ҳамқишлоғи Абдувоҳид Давлатовни эслади-ю, эртасига қишлоғига бориб, А.Давлатовнинг отаси билан учра-

шадди.

— Ўғлингиз Кореяга ишлаш учун кетмоқчи эканлигини эшитдим, — дея гап бошлайди Ф.Холиқов.

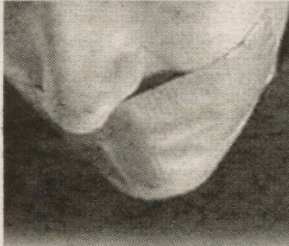
— Ҳа, ҳужжатлари тайёр бўлибди, энди тест топширишга тайёрланаётган экан, — дейди Соатмурод Давлатов.

Ф.Холиқов "Агар пул бермасангиз, ўғлингиз тестдан ўта олмайдми", деб Соатмурод ақани алдайди. Унга ишонган С.Давлатов ўғлининг тестдан ўтиши учун 1000 АҚШ доллари бериб юборди. Бу орада Ф.Холиқов яна бир ҳамқишлоғидан ҳам "хорижда ишга юбораман", дея 500 АҚШ доллари олиб, қолган беш юзини имтиҳондан кейин олиб кетишини уқтириб, Ташкентга қайтади.

Пулларни Ф.Холиқов ва ў.Мансуровлар ўзаро бўлиб олишди. "Хотиржам бўлинг,

Гаровга олинган ўспирин

ёхуд ўқувчиси ҳаётига зомин бўлган ўқитувчи

Панжара ортидаги тўрт киши — икки йигит ва икки ўсмир пушаймонлик гирдобда бошини эгиб ўтиришибди. Нафс куйида тентираган бу кимсалар бир оиланинг гулдек фарзандининг умр шамчирогини сўндиришди. Ҳаётнинг боши берк йўлини танлаб, энди ўзларига аталган муқаррар жазони кутиб ўтиришдан ўзга чоралари йўқ.

Беҳаловат оила

Холиёр Шоқосимов (исм-фамилиялар ўзгартирилган) институтни битиргач, коллежда дарс бера бошлади. Бироқ унинг ишлари жойида бўлсада, оилавий ҳаволига ҳавас қилиб бўлмасди.

Орада Собирага ўйлини, оила курди. Ҳамма ҳавас қилаётган бу оилага вақти келиб яна бир хурсандчилик кўшилди. Улар фарзандли бўлишди. Аммо кўп ўтмай, бу тотувликка "кўза" тегди. Эр-хотин арзимас сабаблар билан жанжаллаша бошлади. Ота-она харчанд уринмасин, ёш оилани сақлаб қолишолмади. Улар расман ажрашмасалар ҳам, Собира ўғлини олиб отасиникига кетиб қолди. Орадан бир неча йил ўтди. Йигит унинг олдига бош уриб борди. Собира уйга қайтди. Лекин бирга яшашни хоҳласа, шаҳардан ўғлининг номига уй олишни, иш топиб, уни ҳам бу ердан олиб кетишни шарт қилиб қўйди.

Холиёр шартга рози бўлди. Энди у шаҳардаги уйларнинг бирида ижарада яшар, ҳафтада бир марта қишлоққа келиб-кетарди. Ҳар келганида Собира шартни ёдига солар. "Қачон уй олиб, мени ҳам олиб кетасиз?" деб жанжал кўтарарди. Алалоқибат, Собира ўғлини олиб яна уйдан кетиб қолди.

Холиёрнинг ўй-хаёли кўп тулпуқ, шаҳардан уй сотиб олиш бўлиб қолди. Аммо, топаётган даромади билан бунга эришиб бўлмайди. Шу боис ижара уйга ўқувчиларни олиб келишга қарор қилди. Ҳар ҳолда ижара ҳақи маълум қисмга бўлинади-да. Шундай қилди ҳам. Ўқувчилари Жавлон ва Қодирни ижара уйга олиб келди. Шу билан ижара ҳақи учга бўлиниб, Холиёрнинг чўнтагида бир-икки сўм ортиқча пул қоладиган бўлди. Аммо, бу пулларни уй олиш учун сабр-тоқат билан йиғса, яна бир неча йил кутишига тўғри келади.

Холиёр яна ўй-хаёллар гирдобига қолди.

Машум режа

У коллежда гуруҳ раҳбари бўлиб, гуруҳидаги Жавахир исмли йигитча юриш-туришдан пулдор кўринадди. Холиёр йигитнинг отаси бойлигини эшитганди. Кунларнинг бирида Жавахир "Отанинг хусусий мөҳмонхонаси бор. Бундан ташқари, одамларга гаров эвазига қўйилган қимматбаҳо буюмлар учун ҳам қарзга пул берамиз. Айрим вақтларда бир кунда 50 миллион сўмгача пул олишади. Шу сабаб ломбард-

да доим катта миқдорда пул бўлади", деб қолди. Қолаверса, оккўнги йигит онасининг ҳам тадбиркорлик қилиб, катта даромад олишни айтади. Шу сабаб бўлди-ю, Холиёрнинг миёсида Жавахирни ўғирлаб, унинг отасидан катта миқдорда пул талаб қилиш фикри туғилди.

Кунларнинг бирида Жавлон билан Қодир пулдан қўйналаётганини айтиб, "Домла, бирор иш қилиб, пул топайлик", деб қолишди-ю, уларни шерик қилишга қарор қилди. Шу баҳона уларнинг коллеж ўқувчиси эканликлари боис, ҳеч жойда ишлаб олмасликлари, бунинг учун фақат ўғирлик қилиш ёки одам ўғирлашлари мумкинлигини айтиб, бу орқали уларнинг муносабатини билмоқчи бўлди.

— Гуруҳимиздаги Жавахирнинг отаси пулдор одам, — деди у йигитларга синовчан тикилиб. — Жавахирни ўғирлаб, отасидан пул талаб қиламиз.

Йигитлар бу гапни жиддий қабул қилишмади. Шунчаки кураш қўйишди. Эртаси куни улар иш топиш мақсадида гишт заводига иш сўраб боришди. Аммо заводдагилар "Ҳозир иш йўқ. Кунлар исми, иш бошланса, келасизлар", дейишди. Режасини амалга оширишга жиддий киришган Холиёр бўлса йигитларни бу ишга қизиқтира бошлади. Ҳар куни икки-уч марта Жавахирни ўғирлаш фикрини айтиб, йигитчаларни "захарлади". Охир-оқибат, аввалига ҳазил, деб тушунаган шогирдлар бу ишга жиддий қизиқиш қилишди-да, буни қандайдиган амалга оширишни сўрашди.

Холиёр режани пухта тузиб қўйгани, уни бир амаллаб уйга олиб келиб, отасидан ўғлини қайтариш эвазига 100 минг АҚШ доллар сўрашлари ҳақида айтган эди, Жавлон билан Қодир билан бунча пул қўллик қилишни айтиб, эзлик минг сўраш ҳақида таклиф киритди.

Улар ўзаро маслаҳатлашиб, 60 минг АҚШ доллар сўрашга ва 20 мингдан бўлиб олишга ҳамда гуруҳга Холиёрнинг эски таниши Жасурни ҳам қўйишга қарор қилишди.

Бу қандай иш эканига қизиққан Жасур ҳам дарҳол етиб келди. Холиёрдан бор гапни эшитиб, аввалига ҳазиллашаётган, деб ўйлаган Жасур охири унга ишонди-да, нима қилиши кераклигини сўради.

— Биз болани ўғирлаганимиздан кейин унинг ота-онаси пулни белгиланган жойга олиб бориб қўяди. Сен ўша пулни бизга олиб келиб берасан. Биз йигитни ўғирласак, телефонингга "Домла келди", деган хабар юборамиз. Шу хабардан кейин дарҳол айтилган манзилга етиб келасан.

Биринчи уриниш

Эрталаб Холиёр Жавлон билан Қодирга пул берди.

— Уйга битта пиво билан кока-кола олиб келинлар. Мана

бу ухлатадиган дорини ичимликка солиб, тайёрлаб қўйинлар. Мен бугун Жавахирни уйга бошлаб келаман, — деди Холиёр.

Коллежда дарслар тугаб, ўқувчилар уйларига қайтаётганларида Холиёр зарур гапни борлигини айтиб, Жавахирни уйига таклиф қилди.

Улар уйга киришгач, Жавахир дўстлари Жавлон билан Қодирни кўриб, хурсанд бўлди. Келишилгандек дастурхонга пиво ва дори қўшилган ичимликни олиб келишди.

— Пиво ичасанми? — деди косага пиво қуйётган Холиёр Жавахирга. Жавахир эса пиво ичмаслигини, уйдагилари биллиб қолса яхши бўлмаслигини айтиб, пиёдага қўйилган ичимликни олди. Бироз ичгач, жудаям аччиқ экан, деб ичмай қўйди. Мезбонларнинг уринишларига қарамасдан, бошқа ичмади. Шу пайт Жавахирнинг телефони жиринглаб қолди.

— Ҳа, Холиёр домланинг уйида эдим, ҳозир етиб бораман, — деди телефондаги кишига жавоб қайтарган Жавахир. Шундан сўнг иши чиқиб қолганини айтиб хонадан чиқиб кетди.

"Энди куч ишлатамиз"

— Менда озроқ тилла буюм бор, — деди коллежда Жавахирни учратган Холиёр. — Шуни ломбардга қўйиб, пул олишам керак.

— Мени нима қиласиз, домла. Узингиз бориб, нархлатиб, пул олаверинг, — деди Жавахир.

Холиёр илтимос қилавергач, домласининг райини қайтаролмай, ноилжол унга эргашди. Домла ва ўқувчи хонага киришди. Бу пайтда келишилгандек Жавлон билан Қодир ҳам етиб келиб, хона эшигини қулфлашди-да, дарҳол ишга киришди. Жавлон Жавахирнинг бўйнидан бўғиб, Қодир оёғидан ушлади. Иккаласи уни диванга ётқизиб, ушлаб туришди. Холиёр эса скотч билан Жавахирнинг қўл-оёқларини боғлади.

— Нима қилаёсизлар, қўйиб юборинлар, — деб бақира бошлади Жавахир.

— Бизларга пул керак, шунинг учун сени гаровда ушлаб турмоқчимиз, — деди Холиёр.

Жавахир уларнинг нияти жиддий эканлигини тушунагач, "Ҳўп, майли, мени қўйиб юборинлар, — деди дангалга. — Ўз ҳисобимдан сизларга 10 миллион сўм топиб бераман. Шу гап шу ерда қолади, фақат мени ҳозирнинг ўзида қўйиб юборинлар".

Унинг гапини эшитган ўспиринлар ўйлиниб қолди. Жавлон қўйиб юборишни таклиф қилса, Қодир бўлаётган воқеадан кўриб, "Менга пули ҳам керак эмас, ҳозирнинг ўзида ундан кечирим сўрайлик", деб қолди.

"Гишт қолипдан кўчганини" сезган Холиёр Жавахирнинг оғзигадаги скотчини олиб ташлади.

— Бу ишларинг учун ҳаммангга кўрсатаман ҳали. Кимлигимни билмас экансизлар, учалангинг ҳам қаматтириб юбораман, — деди жаҳли чиқиб кетган Жавахир.

Холиёр дарҳол унинг оғзини қайтиб беркитди-да, буткул ўзини йўқотиб қўйиб, "Уни ўлдиришимиз керак, бошқа йўли йўқ", деган тўхтамаг кел-

ди. Сўнгра дорихонадан дори билан шприц олиб келиб, "Унинг томирига укол қилиб, ўлдирармиз", — деди савол назари билан қараган шерикларига. Кейин Жавахирнинг қўлини ушлаб туришни буюрди. Аммо қанча ҳаракат қилмасин, ниятига етишолмади. Қўли қалтираб, томирга туша олмади. Дори тўкилиб кетди.

— Барибир уни ўлдирмасак бўлмайди, — деди Холиёр кўрқиб, хонадан чиқиб кетган Қодирга. — Бошлаган ишимизни охирига етказайлик, бўлмаса ҳаммамиз қамалиб кетамиз.

У шундай деб хонага қайтиб кирди. Жавахирнинг оғзи ва бурунларини ҳам скотч билан боғлаб ташлади. Жон талвасасида типирчилаётган Жавахир кўп ўтмай ҳаёт билан видолашди.

Изларни йўқотиш

— Бўлар иш бўлди, — деди хона бурчагида бошини эгиб ўтирган шерикларига Холиёр. — Зудлик билан мурдани йўқотишимиз лозим. Ҳозир такси чақириб, жасадини қишлоққа олиб кетамиз. Бирон жойга кўмиб ташласак, ҳеч ким тополмайди... У таниши бўлган киракаш Комилга қўнғироқ қилди.

— Ака, битта илтимос чиқиб қолди, — деди у гапни узоқдан бошлаб. — Квартирамга келинг, иккита шеригим билан қишлоққа кетамиз. Юқларим кўп, шунинг учун бошқа мижоз олманг.

Комил Холиёрни бир-икки бор Иштихонга олиб кетган эди. Шунинг учун қийналмасдан манзилни топиб келди. Унгача Жавахирнинг танасини тўртбурчак ҳолида скотч билан боғлаб, худди ичига кийимлар солингандек қилиб, кўрпага ўрашди.

— Бу нима ўзи, икки киши зўрға кўтараяёсизлар, — қизикди Комил.

— Қишки кийим-бошлар, — деди Холиёр сездирмасликка ҳаракат қилиб. — Бекорга чанг босиб ётибди. Шунинг учун қишлоққа олиб бориб ташлайман.

Шу билан улар йўлга тушишди.

— Мен шу ердан қайтаман, — деди Комил қишлоқ кўчасига етганларида. — Узр, яқинда машинамни ювдиргандим. Бу ёнғига пиёда кетасизлар, йўл чанг.

Йигитлар йўл ҳақини бериб, "юк"ни туширишди. Бир амаллаб ҳовлигача кўтариб бориб, жасадини оғилхонага яшириб қўйишди.

— Бўлган воқеани отамга айтмасак бўлмайди, — деди Холиёр. — Сизлар уйга кираверинлар, отам билан ўзим гаплашаман.

Отаси ишда бўлгани боис, уни бироз кутиб туришди. Орада Жавлон билан Қодир Холиёрнинг буйруғига кўра кўчага чиқиб, Жавахирнинг иккита қўл телефонини синдириб, ариқдаги сувга ташлаб юборишди. Кўп ўтмай ота ишдан келди.

— Ота, муҳим гап бор, — деди Холиёр салом-алиқдан сўнг отасини четроққа бошлаб. — Шаҳарда бир бола билан уришиб, уни ўлдириб қўйдик. Жасадини ҳам олиб келдик.

— Нима дединг? Қаерда у? — деди ранги оқариб кетган ота қалтироқ овозда.

— Оғилхонада, яшириб қўйдик.

— Аҳмоқ бола. Нима қилиб қўйганингни биласанми, бир умрга қамалиб кетасан-ку! Мен

Темир ҚОДИРОВ,
Самарқанд вилоят
прокуратураси бўлим катта
терговчиси

сендан шунни кутганмидим?!

Ота бошини чангаллаганча, ерга ўтириб қолди. Шу пайт Холиёрнинг телефони жиринглаб қолди. Коллежда Собира ишлайдиган ҳамкасби Шониёз экан.

— Жавахир йўқолиб қолганмиш, ота-онаси ҳаммадан сўраб-суриштириб юрибди. Гуруҳ раҳбари бўлганинг учун сенинг телефон рақамингнинг сўради. Ҳозир кўнғироқ қилиб қолса керак, — деди Шониёз.

Кутилганидек Жавахирнинг отаси кўнғироқ қилиб, ўғлини кўрган-кўрмаганини сўради. Холиёр эса кўрмаганини айтди.

— Ахир гуруҳ раҳбари бўлсангиз, нима учун ўқувчингизнинг дарс вақтида бор-йўқлигини билмайсиз?!

Холиёр гапни чувалаштирмасдан ҳозир Иштихонда эканлигини, бир неча соатда етиб боришини айтди.

— Зудлик билан Самарқандга бормасан бўлмайди, — деди Холиёр шерикларига. — Унинг ота-онаси суриштирувни бошлабди. Мен ўша ерда бўлганим эрди. Сизлар эса ишни тугатиб, эртага ортимдан етиб бориңлар.

Холиёр шаҳарга кетгач, Жавлон билан Қодир оғилхонанинг бурчагини қавлаб, жасадини қўмишди. Изни яшириш учун устига хашак сегиб қўйишди.

Самарқандга келган Холиёр ота-онасига қўшилиб, Жавахирни қидирган бўлди. Жавлон билан Қодирни ҳам ёнига чақириб олди. Орадан кунлар ўтди. Бу орада коллеж ўқувчилари қатори Холиёр ва унинг шериклари ҳам терговда қатнашиб, гувоҳлик бериб келишди.

— Жавлон, мурдани бошқа жойга кўчирмасак бўлмайди, — деди кейинги кунларда ўзини кўрғага жой тополмай юрган Холиёр. — Агар биздан гумонсизлаб, қишлоққа искович ит олиб бориша, мурдани топиб олишлари мумкин. Сен қишлоққа бориб, жасадини бошқа жойга кўчир.

— Ҳовлига экилган помидор қаторидан чўқурроқ ўра қовлаб, қўмасан. Устидан қалин қилиб, гўнг сегиб ташла, — деди йўл-йўриқ кўрсатган Холиёр. — Гўннинг ҳидидан ҳеч нарсани сезишмайди.

Жавлон айтилгандек иш тутди. Орадан кунлар ўта бошлади. Юриш-туришида ҳаловат қолган Холиёр ишдан бўшади. Юрса ҳам, турса ҳам Жавахирнинг руҳи таъкиб қилаётгандек туолаверди. Виждон азобида қолган Холиёр сирни ортиқ сақлаб юролмади. Айбини бўйнига олиб, бўлган воқеани айтиб берди.

Суд ҳукми билан Холиёр Шоқосимовга 20 йил, Жавлон Суярқуллов ва Қодир Салимовларнинг ҳар бирига 19 йилдан, Жасур Турсуновга эса 12 йил озодлиқдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Эссиз умр, эссиз ёшлик. Арзимас пул, бойлиқни, деб ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган ёшгина йигитнинг умрига зомин бўлишди. Ўзлари эса умрларининг энг гуллаган вақтини жазони ижро этиш манзилларида ўтказадиган бўлишди.

Ҳалоллик ҳар қандай фаолиятнинг мезонидир. Унга амал қилган инсон эса доимо эл-юртнинг ҳурматига сазовор бўлади. Одамлар ҳалол инсонларни қадрлаганлари ҳолда, кўпнинг ҳақиқага кўз тиккан, ҳаром лўқмалар ҳазар қилмайдиган, нафси ҳалакал отган кишининг обрў тоғанини эшитганимиз?

Шофиркон қурилиш ва сөрвис касб-ҳунар коллежидан 2008 йилдан буён бош ҳисобчи вазифасида ишлаб келган Истам Жўраевни таълим маскани жамоаси ҳам, уни таниган-билганлар ҳам ҳурмат қилишар эди.

Аммо ҳеч ким унинг енг ичида иш битириб юрганини пайқамаган эди. Тафтиш ҳақидаги хабарни эшитган

Ҳалоллига нима етсин!

бош ҳисобчи пайтавасига кўрт тушгандек тилириллаб қолганини кўриб, унга "ёрдам қўлини чўзган" коллеж хазиначилари Р.Фаслиев ҳамда А.Убайдуллаевлар ҳам жиноятга шерик бўлишганини ўз вақтида англаб етишмади. Оз эмас, кўп эмас, 64 млн. 477 минг сўмлик солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни тўлашдан қасддан бўйин товлаган бош ҳисобчи бошчилик қилган жиноий гуруҳнинг ноқонуний ҳаракатлари биргина бу эмас.

Улар коллеж ходимларининг сметада белгиланган иш ҳақлари тўловларини кўрсатиб тақдим этган сўровнома ва талабномаларга асосан туман

Шавкат НАБИЕВ,
Шофиркон туман прокурори

ғазна бўлими томонидан коллежнинг банкдаги ҳисоб рақамига кўчирилган пул маблағларидан ягона ижтимоий тўлов ва фуқароларнинг бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига мажбурий тўловларни тўламасдан, 2009-2010 йилларда 83 млн. 129 минг 945 сўм маблағдан 36 млн. 702 минг 208 сўмини қонунга зид равишда коллеж ходимларига иш ҳақи ва рағбатлантириш тўловларига йўналтирган ҳолда, ўзлаштириб, талон-торож қилишган. Жиноят жиноятга йўл очади, деганла-

ридек И.Жўраев билан Р.Фаслиев кингир ишларини хаспўшлаш мақсадида ҳисобхонадаги расмий ҳужжатларни сохталаштириб, мансаб мавқелини суиистеъмол қилишдан ҳам қайтишмади.

Бироқ, қонуннинг кўзи ўткир. Унинг нигоҳидан ҳеч бир гайриқонуний ҳаракатни яшириб бўлмайди. Бу ҳақиқатни бош ҳисобчи-ю унинг атрофидагилар суднинг қора курсисига ўтиришгач, теранроқ англашди.

Жиноят ишлари бўйича Шофиркон туман судининг ҳукми билан тегишли жазога тортилган, муқаддам судланиб ҳам қалб кўзи очилмаган И.Жўраев ҳамда қилаётган ишининг оқибатини ўйламай жиноий шерикка айланган А.Убайдуллаев ва Р.Фаслиевлар бундан кейин нафсининг эмас, ақлнинг гапига киришса ажаб эмас.

ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН * ЭЪЛОН

Хурматли тадбиркор ва ишбилармонлар!

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 2013 йил 2 июлда ўтказилган тўридан-тўғри музокаралини олиб бориш йўли (оммавий оферта) билан сотиладиган давлат объектларини сотиб олишга таклиф этилади.

Объектни сотиб олиш шартлари куйидагича:

— энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш;
— энг қамида иловада келтирилган миқдорда инвес-

тиция киритиш мажбуриятини олиш;

— янги ишчи ўринлари ташкил этиш;

— сотиб олиш тўлови ва инвестиция киритишни қисқа муддатларга амалга ошириш.

Савдоларда қатнашиш учун тақдим этиладиган ҳужжатлар:

— сотувчининг банк ҳисоб рақамига объектнинг бош-

лангич нархидан 15% дан кам бўлмаган гаров суммаси;

— таклифлар ва керакли ҳужжатлар солинган ва муҳрланган конвертлар, икки нусхада.

Савдо голибига савдо кунидан бошлаб йигирма кун муддат ичида олди-сотди шартномасини имзолаш шarti юклатилади.

Савдоларда иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш оферта савдосига 3 соат қолганда тўхтатилади.

Музокаралар 2013 йил 2 июль кuni соат 16:00да Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Амир Темир шоҳ кўчаси, 16"а"-уй, 205-хонада ўтказилади.

Мурожаат учун телефонлар: 233-22-98, 233-22-83

Оммавий оферта савдоларига чиқарилаётган давлат активлари рўйхати

№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сакловчи	ПК/ВМК	Савдога чиқарилган нархи	Давлат активининг сотилиш нархи (давлат активининг савдога чиқарилган нархидан 5 фоизга арзонлаштирилган бошланғич нархи) (сўм)	Инвестиция мажбурияти (млн. сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Бино ва иншоотлар	306,00	Тошкент шаҳри, Бектемир тумани, К.Отабоев кўчаси, 76-уй	Тошкент магистрал канали бошқармаси	25.04.2012 №1743	331 010 604,00	314 460 073,80	30,00	1 йил
2	"Махсусубутлашгаз" МЧЖ	35,86 фоиз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Олмачи кўчаси, 21-уй	"Махсусубутлашгаз" МЧЖ	25.04.2012 №1743	956 999 600,00	909 149 620,00	100,00	1 йил
3	МЧЖ шаклидаги "Bezak" Ўзбекистон-Америка кўшма корхонаси	17,5 фоиз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Мирзо Улуғбек тумани, Сайрам кўчаси, 26-уй	МЧЖ шаклидаги "Bezak" Ўзбекистон-Америка кўшма корхонаси	12.08.2011 №211	1 479 496 200,00	1 405 521 390,00	1 йил муддат ичида энг кўп миқдорда инвестиция киритиш шarti билан.	

№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сакловчи	ПК/ВМК	Савдога чиқарилган нархи	Инвестиция мажбурияти (млн. сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Нотурар жой биноси	463,0	Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Чўпон ота кўчаси, 6"Б"-уй	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Бинолардан фойдаланиш департаменти	25.04.2012 №1743	377 898 285,00		
2	«Тоғ-геология жамланма экспедицияси» МЧЖ	29,5 фоиз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Мирқоилова кўчаси, 68а-уй	«Тоғ-геология жамланма экспедицияси» МЧЖ	25.04.2012 №1743	197 104 700,00		- энг юқори сотиб олиш баҳосини таклиф этиш; - кўшимча инвестиция мажбуриятини олиш; - янги иш ўринларини ташкил этиш; - харид киймати ва кўшимча инвестиция киритишни қисқа муддатларда амалга ошириш (кўпи билан 1 йил муддат ичида)
3	«YENGMATUMARKAZI» МЧЖ	25,0 фоиз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Яққасарой тумани, Бобур кўчаси, 45-уй	«YENGMATUMARKAZI» МЧЖ	25.04.2012 №1743	243 444 680,00		
4	«4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси» МЧЖ	98,64 фоиз давлат улуши	Тошкент шаҳри, Сергели тумани, С.Толипов кўчаси, 3-уй	«4-сон таъмирлаш қурилиш йиғиш бошқармаси» МЧЖ	25.04.2012 №1743	517 726 900,00		

№	Объект номи	Бино ва иншоотлар майдони (кв.м.)	Объект манзили	Балансда сакловчи	ПК/ВМК	Савдога чиқарилган нархи	Объектларнинг сотилиш нархи (объектларнинг савдога чиқарилган нархидан 5 фоизга арзонлаштирилган бошланғич нархи) (сўм)	Инвестиция мажбурияти (сўм)	Инвестиция киритиш муддатлари
1	Бино ва иншоотлар	8 204,00	Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, Кичик халқа йўли (Ниезов) кўчаси, 1-уй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси	25.04.2012 №1743	7 317 811 400,00	6 951 920 830,00	2 195 343 420,00	1 йил
2	9 қаватли бинонинг биринчи қаватига тақаб қурилган бино	1 044,00	Тошкент шаҳри, Шайхонтоҳур тумани, А.Қодирий кўчаси, 35-уй	Тошкент шаҳар ҳокимлиги Бинолардан фойдаланиш департаменти	25.04.2012 №1743	1 294 168 500,00	1 229 460 075,00	1 йил муддат ичида энг кўп миқдорда инвестиция киритиш шarti билан.	

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига асосан «КО'СНМАС МУЛК САВДО ХИЗМАТИ» МЧЖ Тошкент шаҳар филиали савдолари чиқарилиб, 2013 йил 13 майда ўтказилган аукцион савдоси натижаларига кўра сотилган давлат активи.

1. Тошкент ш., Миробод т., Миробод кўчаси, 11-уйдаги сатхи 3820 кв.м. бино-иншоотлар, бошланғич баҳоси — 3 793 803 347 сўм, сотилиш баҳоси — 3 914 000 000 сўм.

Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарорига асосан «КО'СНМАС МУЛК САВДО ХИЗМАТИ» МЧЖнинг Сурхондарё вилоят филиалида 2013 йил 13 майда ўтказилган аукцион савдоси натижасига кўра сотилган давлат активи.

Термиз т., "Пахтабод" ҚФЙ, "Қахрамон" маҳалласидаги, Термиз т. ҳокимлиги тасарруфидаги "Ешлар маркази"нинг эски биноси бошланғич баҳоси — 42 044 000 сўм, сотилиш баҳоси - 91 000 000 сўм. Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикасининг Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармаси тўғридан-тўғри музокаралар олиб бориш йўли билан ўтказиладиган оммавий оферта савдосига таклиф этади.

Сотувчининг номи ва почта манзили, унинг алоқа қилинадиган телефонлар ва телефакс рақамлари: 130100, Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси 63-уй, Давлат рақобат қўмитаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармаси, электрон почта: www.gki.uz
Телефонлар: (8 372) 226-25-04, 226-39-31.
Сотиш таклиф қилинаётган давлат активининг номи, сони, тавсифи ва давлат активи жойлашган жойи:
Фаллаорол туман ҳокимлигига қарашли 46-сонли мактабининг "шийпон" биноси, Фаллаорол тумани Гулистон ҚФЙ Шерқонғил қишлоғи:
— объектнинг бошланғич баҳоси 41 661 000 (қирқ бир миллион олти юз олтинчи

бир минг) сўм, аҳолига маъийш хизмат кўрсатиш шарти билан 10,0 (ўн) миллион сўмдан кам бўлмаган миқдорда инвестиция киритиш мажбуриятини олиш шартини таклиф этиш;
— умумий ер майдони — 741 м.кв;
— бино қурилиш ости майдони — 316,8 м.кв;
Талабгорларнинг таклифларини қабул қилиш санаси, вақти ва жойи:
музокаралар (оммавий оферта) Давлат рақобат қўмитаси Жиззах вилоят ҳудудий бошқармасида (манзил: Жиззах шаҳри, Ш.Рашидов кўчаси 63-уй) да 2013 йил 3 июлга ҳар душанба кунидан жума кунигача соат 9:00дан 18:00гача қадар.

Тўғридан-тўғри музокараларда қашна-шиш учун талабгор ёки унинг вакили эълонда белгиланган муддатларда шахсан ўзи ёки почта орқали қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда буюртманомани икки нусхада тақдим этади:
— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилган тўғрисидаги гувоҳнома-нинг нусхаси, шунингдек ваколатли вакилнинг қатнашиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;
— jisмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатла-

рида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;
— икки нусхадаги ёпиштирилган конвертларга солинган ва қуйилганлари ўз ичига оладиган талабгор таклифлари;
Сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни тўлаш муддати;
— инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шартлари.
Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча арақлари талабгорнинг мухри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.
Хизматлар лицензияланган

«KOC'HMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ бошланғич баҳоси босқичма-босқич олиб борадиган тартибда ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади.

I. Савдога Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарори ва Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 23 майдаги 63 и/ч-сонли буйруғига асосан, НКМК Жанубий кон бошқармасига қарашли, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, Красногорск кўрғонига жойлашган, бошланғич баҳоси — 316 953 000 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Объект" деб юритилади) алоқа устаксига биносини очиқ аукцион (ким ошди) савдоларига қўйилмоқда.
Объектнинг очиқ аукцион савдоси орқали сотишнинг асосий шартлари:
— энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш;
— сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.
— Баласда савдочининг номи: НКМК Жанубий кон бошқармаси.
— Фаолият-ихтисослиги: Кон металлургия.
Ер устаксининг умумий майдони — 0,38 га.
Бино ва иншоотнинг қурилиш ости майдони — 420,62 кв.м.
Бинода сув ва электр тармоғи мавжуд.
Талабгорлар "Объект" бошланғич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган, яъни 47 542 950 сўм миқдордаги закалат пулини буюртманомалар қабул қилинадиган охириг кунгача, ОАИТБ "Ипак йўли" Сағбон ф-лидаги: 20208000904920609114, МФО: 01036, СТИР: 207122519 ҳ/рга тўлашлари шарт.

II. Савдога Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2012 йил 25 апрелдаги ПҚ-1743-сонли қарори ва Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармасининг 2013 йил 23 майдаги 64 и/ч-сонли буйруғига асосан, Ангрен шаҳар ҳокимлигига қарашли, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳри, 45-дах ҳудудида жойлашган, бошланғич баҳоси — 79 490 000 сўм бўлган (кейинги ўринларда "Объект" деб юритилади) 18-ўйнинг ярим ертўла биносини очиқ аукцион (ким ошди) савдоларига қўйилмоқда.
Объектнинг очиқ аукцион савдоси орқали сотишнинг асосий шартлари:
— энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш;
— сотиб олиш қийматини қисқа муддатларда амалга ошириш.
— Баласда савдочининг номи: Ангрен шаҳар ҳокимлиги.
— Фаолият-ихтисослиги: Маъмурий бошқарув.
Бинонинг қурилиш ости майдони — 322,14 кв.м.
Умумий фойдаланиш майдони — 257,69 кв.м.
Ярим ертўла бинода сув, электр ва иссиқлик тармоғи мавжуд.
Талабгорлар "Объект" бошланғич баҳосининг 15 фоиздан кам бўлмаган, яъни 11 923 500 сўм миқдордаги закалат пулини буюртманомалар қабул қилинадиган охириг кунгача, ОАИТБ "Ипак йўли" Сағбон ф-лидаги: 20208000904920609114, МФО: 01036, СТИР: 207122519 ҳ/рга тўлашлари шарт.

Юқориди қайд этилган "Объект"ларнинг савдолари 2013 йил 2 июль кuni соат 11:00да бўлиб ўтади. Буюртманомалар расмий иш кунлари соат 10:00дан 16:00гача қабул қилинади (13:00дан 14:00гача тушлик). Буюртманомаларни қабул қилишнинг охириг муддати: 2013 йил 28 июнь кuni соат 18:00.
Юқориди "Объект"лар 2013 йил 2 июль кuni сотилмаган тақдирда, такрорий савдолар 2013 йил 16, 30 июль ва 13 август кунлари соат 11:00да бўлиб ўтади. Такрорий савдолар учун буюртманомаларни қабул қилишнинг охириг муддати 2013 йил 16 июлдаги савдо учун 12 июль кuni соат 18:00; 30 июлдаги савдо учун 26 июль кuni соат 18:00; 13 августдаги савдо учун 9 август кuni соат 18:00.
Савдо натижаларига кўра голиб чиққан иштирокчига 20 кун ичида сотувчи (Ўзбекистон Республикаси Хусусийлаштириш, монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси) билан олди-сотиш шартномасини расмийлаштириш мажбурияти юклатилади.
Тўланган закалат "Объект"лар сотилиш баҳосининг 15 фоиздан камни ташкил этади, савдо голиб объектнинг олди-сотиш шартномаси тузилгунга қадар сотувчи ёки савдо ташкилотчисининг банк ҳисоб рақамига этишмаётган суммани тўлаши шарт.
Буюртманомалар қабул қилинадиган ва аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамиш кўчаси, 1"А"-уй. Тел/факс (8-371) 228-79-52. www.1kms.uz, rieltsavdo@inbox.uz, Лицензия RR-0001
Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси давлат активларини тўғридан-тўғри (оммавий оферта) музокаралар олиб бориш йўли билан сотиш савдоларига таклиф этади.

Сотувчи: Давлат рақобат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси. Сотувчининг манзили: 100077, Тошкент шаҳар, Мустақиллик шох кўчаси, 107-уй.
Алоқа телефонлари: (8-371) 268-23-21, 268-27-29 факс: 268-27-29
Сотиш таклиф қилинаётган давлат активларининг номи, сони, тавсифи ва жойлашган манзили:

№	Объект номи	Объект манзили	Баласда савдочининг номи, манзили	Объект тавсифи	Сотиш таклиф қилинаётган нархи, сўм	Энг кам инвестиция миқдори	Хусусийлаштирилиши белгиланган ҳукумат қарори
1	15-ўйнинг ярим ертўласи	Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар, 4-поҳия	Ангрен шаҳар ҳокимлиги, 110200, Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар	Бинонинг қурилиш ости майдони 350,52 кв.м.	54 867 250 сўм	сотиб олиш қийматининг 50 фоиздан кам бўлмаган миқдорда	ПК-1743 25.04.2012 й.
2	7-ўйнинг биринчи каватидидаги "Нотураж жой" майдони	Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар, Янгиобод кўрғони, Г.Гудям кўчаси		Бинонинг қурилиш ости майдони 171,83 кв.м.	40 856 840 сўм	инвестиция киритиш,	ПК-1743 25.04.2012 й.
3	3-ўйнинг биринчи каватидидаги "Нотураж жой" майдони	Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар, Янгиобод кўрғони, Наврўз кўчаси		Бинонинг қурилиш ости майдони 84,96 кв.м.	26 127 280 сўм	янги иш ўринларини ташкил этиш	ПК-1743 25.04.2012 й.
4	10-ўйнинг биринчи каватидидаги "Нотураж жой" майдони	Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар, Янгиобод кўрғони, Театральная кўчаси		Бинонинг қурилиш ости майдони 467,64 кв.м.	149 625 000 сўм		ПК-1743 25.04.2012 й.
5	"Бино ва иншоотлар"	Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Эркин ҚФЙ, Катта Ўзбек тракти ҳудуди	Зангиота туман Давлат солиқ инспекцияси, 111100, Тошкент вилояти, Зангиота тумани, Келес шаҳри, К.Ғофуров кўчаси, 7-уй	Ер майдони 0,2705 гектар, биноларнинг қурилиш ости майдони 477,4 кв.м.	659 841 500 сўм		ПК-1743 25.04.2012 й.
6	"Дам олиш маскани" бино ва иншоотлари	Тошкент вилояти, Ангрен шаҳар, Янгиобод-2 кўрғони, Охунбоев кўчаси, 1-ўй	Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг "Электроника" институти, 100125, Тошкент шаҳар, Дўрмон йўли кўчаси, 33	Ер майдони 0,34 гектар, биноларнинг қурилиш ости майдони 226,62 кв.м.	115 984 800 сўм		ПК-1743 25.04.2012 й.
7	Эски "шийпон" биноси	Тошкент вилояти, Пискент тумани, И.Хайдаров ФХУ ҳудуди	Пискент тумани ҳокимлиги, 111400, Тошкент вилояти, Пискент тумани, А.Темур кўчаси, 138	Ер майдони 0,20 гектар, биноларнинг қурилиш ости майдони 214,58 кв.м.	25 069 500 сўм		ВМ - 120 27.04.2011й.
8	собик 10-сонли умум ўрта таълим мактаб биноси	Тошкент вилояти, Пискент тумани, Октепа ҚФЙ ҳудуди		Ер майдони 0,42 гектар, биноларнинг қурилиш ости майдони 715,52 кв.м.	78 006 600 сўм		ВМ - 120 27.04.2011й.
9	собик 3-сонли умум ўрта таълим мактаб биноси	Тошкент вилояти, Пискент тумани, Дилафкор кўчаси		Ер майдони 0,32 гектар, биноларнинг қурилиш ости майдони 1355,67 кв.м.	92 054 700 сўм		ВМ - 120 27.04.2011й.

Музокаралар ўтказиш санаси, вақти ва жойи: Давлат рақобат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси биносида 2013 йил 2 июль кuni соат 11:00да бўлиб ўтади.
Олди-сотиш шартномаларини тузиш шартлари (сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни ўтказиш шакли, муддати ва шартлари):
1. Энг юқори сотиб олиш тўловини таклиф этиш.
2. Тўлов муддатини қисқа муддатларда амалга ошириш.
3. Сотувчи билан 20 кун муддат ичида олди-сотиш шартномасини тузиш.
Талабгорлардан таклифларни қабул қилишнинг тавом бўлиш санаси ва вақти: 2013 йил 1 июль кuni соат 18:00гача.
Тўғридан-тўғри (оммавий оферта) музокараларда қатнашиш учун талабгор ёки унинг вакили эълонда белгиланган муддатларда шахсан ўзи ёки почта орқали қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда буюртманомани икки нусхада тақдим этади:
— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома-нинг нусхаси, шунингдек ваколатли вакилнинг қатнашиши учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;
— jisмоний шахслар учун — паспортнинг нусхаси, ваколатли вакил қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган,

тўлиқ ваколатли вакилнинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;
— сотувчининг банк ҳисоб рақамига савдога қўйилган давлат активи бошланғич нарҳининг 15 фоизи миқдорда закалат тўланганлигини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусхаси;
— қуйидагиларни ўз ичига оладиган икки нусхадаги оғзи ёпиштирилган конвертларга солинган талабгор таклифлари.
— сотиб олиш тўловларининг таклиф этилаётган суммаси ва уларни тўлаш муддати;
— инвестиция мажбуриятларининг таклиф этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шартлари.
Тақдим этилган ҳужжатларнинг барча арақлари талабгорнинг мухри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.
Хурматли талбиркорлар ва ишбилармонлар! Савдода қатнашиш учун ҳужжатларни топириш ва савдоларни ўтказиш жараёнида қонунбузарликлар ва ўз ҳуқуқларингиз поймоил қилиниш ҳолатлари ёки ошкоралик таъминланмаганлиги ҳолатлари рўй берган тақдирда Ўзбекистон Республикаси Давлат рақобат қўмитасининг (8-371) 259-21-37 ёки Давлат рақобат қўмитаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармасининг 268-23-21 телефон рақамларига хабар қилишнингиз сўралади.
Хизматлар лицензияланган

Музейга ташриф

Тарихий ютуқларимиз ва аъёнларимиз асосида халқни, айниқса, ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш мақсадида "Ўзбекистон тарихи" давлат музейи, "Темурийлар тарихи", "Олимпия шон-шухрати", "Қатагон қурбонлари хотираси", "Қуроли Кучлар" музейлари ҳамма турли давлат органларида бир қанча ихтисослаштирилган тарихий музейлар фаолияти йўлга қўйилган.

Бош прокуратура қошида ташкил этилган "Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси музейи" ҳам республикада прокуратура идоралари тарихий фаолиятини ўзда акс эттирган тарихий, илмий, юридик, бадиий ва маданий аҳамиятга эга бўлган музей ҳисобланиб, ундан илмий-маърифий ишларда самарали фойдаланилиб келинмоқда.

Яқинда мазкур музейга Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва юридик таъминлаш бошқармаси ходимлари ташриф буюришиб, музей фондида сақланиб келинаётган Ўзбекистон Республикаси прокуратура идораларининг тарихи ва

М.ОЧИЛОВ,
Ўзбекистон Республикаси ИИВ
ИХҚ ва ЮТБ ходими

улар босиб ўтган йўлларни акс эттирувчи ноёб ва нодир экспонатлар ҳамда соҳага оид тўпланган тарихий ёдгорликлар билан танишишди.

Бугунги замон талаблари даражасида ташкил этилган музейда тарихий бойликларни босма ва электрон каталог орқали тақдим этиш имконияти ҳам мавжуд бўлиб, мустақиллик йилларида прокуратура идораларида олиб борилган ислохотлар ва уларнинг қонунчилики

таъминлаш борасидаги ютуқлари акс эттирилган тарихий бойликлар ИИВ ходимларида жуда катта қизиқиш уйғотди. Музейга ташриф буюрганлар у ерда мавжуд тарихий ҳужжатлар, турли ёдгорликлар, ҳисоботлар ва шулар асосида прокуратура тарихига оид нашр этилган монографиялар, альбомлар, китоблар, матбуотда чоп этилган мақолалар, телевидение орқали эфирга узатилган кўрсатувлар базаларини кўришди.

Музей билан танишув жараёнида ИИВ ИХҚ ва ЮТБ ходимлари республика прокуратура идораларининг тарихий ютуқлари акс эттирилган музей фондидаги ҳар бир ашё ва коллекциялар тўғрисида батафсил маълумотга эга бўлишди.

1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни

Кўзимизнинг нури улар

Болалик инсон умрининг энг бегубур ва энг бахтиёр давлари. Негагини биласизми? Бунинг жавоби халқимизнинг "Болагим — пошолгим", деган нақлида мужассам. Ахир барчанинг диққат-эътиборида, ардоғида бўлган, меҳру муҳаббатини ҳис этган бу янги (аслида кўнра) дунёга ҳайратлар ила боққан кунларимизни эслаб чиқариб бўларканми?! Шунинг учун ҳам, ким бўлишидан қатъи назар ҳамма болагини кўмсаб ашайди. Болалигида ота-онаси, ака-опаси, бобо-бувиси, қариндошлари, қўни-қўшинисидан кўрган меҳрини ўз фарзандлари, жиянлари, қўни-қўшининг болалари, қўйинги, барча болаликка қайтаргиси келади. Меҳр-муҳаббатнинг бундай узвийлиги эса ҳаётимизнинг давомийлигини таъминлайди.

"Ҳамма яхши нарсалар болаларга", деган шир мустақиллик йилларида амалда ўз тасдиғини топди. Мухтарам Президентимиз эса бу фикрни янада тўлдириб: "Фарзандларимизга биздан овоз ва обод Ватан қолсин", деган фикрни берди.

Ҳа, мамлакатимизда келажак авлоднинг таълим-тарбиясига алоҳида эътибор қаратилган. Мустақиллик йилларида нафақат шаҳарларда, балки олис қишлоқ ва овулларда ҳам ана шу ғамхўрликнинг мевасини кўриб-билиб турибмиз.

Мақтабгача таълим муассасамиз ташкил этилганига 25 йил тўлаяпти. Мутахассис сифатида айтишим кераки, бугунги муассасамизни аввалгисига солиштириб бўлмайди. У пайтларда масканимизда инвентарлар тугул, оддий кўл машинасини ҳам топши қийин эди. Хозир-чи... Биз энг аввало, янги авлоднинг онги, дунёқарашини оиласидан кейин боғчада шаклланишини унутганимиз йўқ. Бу борада етук мутахассисларга эгамиз. 100 нафар тарбияланув-

чиларга 8 нафар ўз ишининг моҳир мутахассислари бош-қош. Меҳнатларимиз зое кетмаётти. Жумладан, туман миқёсида ўтказилаётган тадбирларда фаол қатнашиб, ҳар йили совининг ўринларини эгаллаб келмоқдамиз. Масалан, ўтган йили 1 июнь — Халқаро болаларни ҳимоя қилиш кунига бағишлаб ўтказилган расм чизиш танловида муассасамиз тарбияланувчилари биринчи ўринни, "Кичкинтой-ширинтой" туман ҳудудий спорт мусобақасида эса иккинчи ўринни эгаллашди.

Президентимизнинг "Конституциямизни ўрганишни боғчадан бошлаш керак", деган турмаёно сўзларига амал қилган ҳолда, биз ҳам мактабгача таълим муассасамизда "Қомусимиз — номусимиз, оримиз" мавзусида ота-онани, мактаб, маҳалла ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари иштирокида тез-тез давра суҳбатлари, учрашувлар ўтказиб келаяпмиз. Бу ишларимиз, албатта, ёшларимизни келажакда қонунларимиз-

Дилфуза ЕСЧАНОВА,
Беруний туманидаги 53-сонли мактабгача таълим муассасаси мудираси

га итоаткорлик руҳида тарбиялашда кўл келади.

Кези келганда айтиш лозимки, Президентимизнинг 2012 йил 10 декабрдаги "Чет тилларини ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори биз учун муҳим дастуриламал бўлди. Биз ҳозир катта гуруҳ тарбияланувчиларига чет тилларни оғзаки нутқда ўргатиш бўйича бурчак ташкил қилиб, ҳафта-сига 2 кун машғуллар ўтказаяпмиз.

Муассасамиз ходимлари шунингдек, туман ҳокимлиги ҳамда туман прокуратурасининг ёрдамида миннатдорлар. Ўтган йили уларнинг кўмаги билан моддий-техник базамиз анча мустаҳкамланди. Муассасамиз қайта таъмирланиб, мейеллар, гилмачлар, ўйинчоқлар ва DVD-плеерлар олиб берилди.

Дарвоқе, яна бир янгилик. Бу йилги байрам арафасида туманимиз тарихида илк бор маданият ва истироҳат боғининг ишга туширилиши режалаштирилган. Унда аҳоли, жумладан, болаларнинг мароқли дам олишлари учун барча қулайликлар яратилган. Турли ўйин майдонлари, аттракционлар болажонлар қалбини завқ-шаваққа, қувончга тўлдиришига шак-шубҳа йўқ.

Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси Тергов бошқармаси тизимларида бўш бўлган терговчи лавозимларига танлов эълон қилинади.

Танловда олий — ҳуқуқшунос дипломига эга бўлган, муддатли ёки сафарбарлик қақирув резервида ҳарбий хизмат ўтаган, шунингдек олий ўқув юртларининг ҳарбий кафедраси курсини тамомлаб, офицерлар заҳирасига киритилган, бўйи **170 см.** дан кам бўлмаган, Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятининг Қибрай, Зангиота туманларида доимий истиқомат қилувчи, **30 ёшгача** бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари иштирок этишлари мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: **370-56-44, 281-92-52**

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги
Маркази прокуратура фахрийси
Магълומа ЗАКИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуриндаги Солиқ, валютга оид жиноятларга ва жиний даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаменти жамоаси Департаментнинг ҳужалик ишлари мудир Азиз Шариповга падари бузруквори
ШОКИРЖОН отанинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Инсон қадри

Инсон қадри унинг меҳнати билан ўлчанади, дейишади. Меҳнати тўфайли қадар топган инсонлардан бири прокуратура фахрийси Ҳаким Статов табаррук 80 ёшини қаршиламоқда. У Сурхондарё вилоят прокуратураси тизимидаги 35 йилдан ортиқ иш фаолияти давомида Термиз, Бойсун, Жарқўрғон, Шўрчи туман прокуратуралари терговчиси, Музработ, Шеробод ва Шўрчи туманлари прокурори, Бойсун, Олтинсой, Шўрчи туманларида прокурор ёраамчиси лавозимларида самарали хизмат қилиб, шарафли меҳнат йўлини босиб ўтди.

У ўз меҳнатсеварлиги, кўп йиллик иш тажрибаси, тегран билими, ёшлар ва шогирдларга бўлган ғамхўрлиги, самимийлиги билан ҳамкасбларининг ҳурмат ва эъзозига сазовор бўлди.

Ҳаким Статов ишлаш даврида ходимларга нисбатан талабчан, ҳамфикр, ўз соҳасида ҳам, жамоат ишларида ҳам соғлом рақобатнинг яратувчиси бўлди. Масъулиятли вазифаларда ишлаб, адолатпарварлиги, ташкилотчилиги тўфайли барчанинг ҳурмат-эътиборини, ишончини қозонди.

Унинг кўп йиллик меҳнатлари прокуратура раҳбарияти томонидан муносиб баҳолалиб, бир неча марта ба рағбатлантирилди.

Ҳурматли Ҳаким Статов, табаррук айёмингиз муборак бўлсин! Сизга ва оила аъзоларингизга сиҳат-саломатлик, оилавий тотувлик, файзли хонадонингизга фаровонлик, дастурхонингизга тўқинлик тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Нуқуқ

юрidik газета
Муассис:
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси

Бoш муharrir:
Жаҳонгир МАКСУМОВ

Тaхрир ҳay'ати:
Hakimboy HALIMOV Baxtiyor NAZAROV
Abbosxon SANGINOV (Bosh muharrir o'rinbosari)
Muxtor ZOIROV Kamoliddin ASQAROV
Gulnoza RAHIMOVA (mas'ul kotib v.b.)

Tahririyat manzili:
Toshkent shahri, Yahoo G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40, 233-10-53
Faks: 233-10-53, 233-64-85

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi. Sotuvda kelishilgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqdir qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi. Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan farglanishi mumkin.
«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.
□ — tijorat material.
Reklama materiallarining mazmuni uchun tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi
231

Buyurtma j-7251 52 817 nusxada bosiladi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terildi va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Navbatchi muharrir: O'.DEHQONOV
Musahhih: M.Q.DAMBAROV
Navbatchi: O'.DEHQONOV
Bosmaxonaga topshirish vaqti: 20.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyat matbaa ijodiy uyida chop etildi. Korxonaning: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axborot agentligida 2009-yil 12-oktabrda 0188-raqam bilan ro'yvatga olingan.

